

Bezpłatny transport publiczny możliwy tylko w mniejszych samorządach
str. 11

Tomasz Snarski:
Hospicjum pokazuje, że realizacja prawa do miłości to nie utopia
str. 16-17

KURIER WILEŃSKI

18-19 maja 2023 r.

Nr 57 (19268)

Cena 0,80 euro

**Na Białorusi odnaleziono
pierwsze obrazy-szkice
Jezusa Miłosiernego**

str. 12-13

Fotomontaż Marian Paluszkiewicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nac.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzeżenie o prawie
do skracania i adiacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.*

Redaktor dżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Patriot kontra Kindżał

Rosjanie uszkodzili system obrony przeciwraкетowej Patriot. Amerykańscy urzędnicy oświadczyli, że system zostanie naprawiony w Ukrainie. Kijów poinformował, że stracił sześć rakiet Kindżał.

Agencja informacyjna Reuters powiadomiła, że w trakcie rosyjskiego uderzenia raketowego został uszkodzony system obrony przeciwraкетowej Patriot. Agencja rozmawiała z dwoma urzędnikami amerykańskimi, którzy wypowiedzieli się anonimowo. Strona amerykańska potwierdziła, że system został uszkodzony, ale wszystko wskazuje na to, iż będzie naprawiony w Ukrainie.

Strona rosyjska poinformowała w poniedziałek, że rosyjska rakiet Kindżał zniszczyła system Patriot. W odpowiedzi Kijów oświadczył, że ukraińskim siłom zbrojnym udało się zestrzelić sześć rakiet Kindżał, które zostały wystrzelone we wtorek. Wcześniej Rosja twierdziła, że ponaddziesięć rakiet rosyjskiej produkcji nie można przechwycić. Szef programów wojskowych w kijowskim Centrum Globalistyki „Strategia XXI” Pawło Łakijczuk w rozmowie z PAP stwierdził, że zestrzelenie Kindżałów jest wizerunkową porażką rosyjskiego przemysłu zbrojeniowego. „Tak zmasowany atak raketowy z użyciem tylu ponaddziesięć pocisków manewrujących i zestrzelenie przez naszą obronę powietrzną wszystkich Kindżałów to porażka rosyjskiej armii i rosyjskiego przemysłu zbrojeniowego oraz bonus dla producentów rakiet, które te Kindżały zniszczyły” — oświadczył ekspert.

W tym tygodniu w Reykjavíku odbył się 4. Szczyt Głównych Państw i Szeferów Rządów Rady Europy. Liderzy państw europejskich, w trakcie szczytu, wielokrotnie postulowali o konieczności udzielania pomocy Ukrainie. W trakcie inauguracji szczytu kanclerz Niemiec Olaf Scholz oświadczył: „Ze stolicy Islandii wysyłany jest sygnał, że Europa stoi po stronie Ukrainy”.

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda oświadczył, że europejska solidarność w pomocy Ukrainie jest jedynym możliwym kierunkiem. Głowa litewskiego państwa wspominała również o konieczności odbudowy Ukrainy. „Odbudowa Ukrainy nie może być odłożona do zakończenia wojny. Odbudowa kraju jest podstawowym elementem szybszej integracji Ukrainy z Unią Europejską” — zaznaczył Nausėda. Prezydent podkreślił, że kraje europejskie już teraz muszą zastanowić się nad powołaniem specjalnego trybunału do osądzenia rosyjskich zbrodni w Ukrainie. Jego zdaniem powołanie specjalnego sądu będzie sygnałem dla przyszłych agresorów na całym świecie, że tego typu działania będą osądzone przez społeczność międzynarodową.

Premier Włoch Giorgia Meloni powiedziała, że Europa i wolny świat są dłużnikami Ukrainy. „Naród ukraiński nie tylko broni

swojej ojczyzny, ale i wartości założycielskich tożsamości europejskiej. Gdyby Ukraina skapitulowała, my dzisiaj żylibyśmy w znacznie bardziej niebezpiecznym świecie” — oświadczyła polityk.

W spotkaniu w Islandii w formie zdalnej wziął udział również prezydent Ukrainy. W trakcie wystąpienia Wołodymyr Zełenski poruszył temat obrony przeciwraкетowej. Polityk przypomniał zebranyemu, że w trakcie wtorkowego ataku raketowego Ukraińcom udało się zestrzelić wszystkie rakiety wystrzelone w jej stronę. „Rosja bardzo stara się poprawić swoją zdolność do zabijania. My staramy się poprawić obronę naszych ludzi. Dziękuję wszystkim krajom i przywódcom, którzy pomagają nam w poprawianiu naszej obrony powietrznej. Wszyscy razem pokazujemy, co oznaczają nasze 100 procent, co znaczy siła wolnego świata” — oświadczył Zełenski.

Podkreślił, że do skutecznej obrony jego kraj potrzebuje więcej pomocy ze strony Zachodu. „Potrzebujemy jednak więcej: myślicy, bez których żaden system obrony powietrznej nie będzie doskonały i jestem przekonany, że do tego dojdziemy. Naszym priorytetem powinno być 100 procent. Agresorowi powinniśmy dać zero procent” — dodał prezydent Ukrainy.

Opr. Antoni Radczenko

Silna burza i powódzie nawiedziły regiony Emilia-Romania i Marche w północnych Włoszech Fot. EPA -ELTA

Protest MSZ Litwy w obronie pomnika ofiar represji pod Irkuckiem

MSZ Litwy wystosowało protest do Rosji w związku z usunięciem w obwodzie irkuckim pomników upamiętniających litewskich i polskich zesłańców i więźniów politycznych.

„Takie celowe działania Rosji polegające na nielegalnym usuwaniu pomników upamiętniających osoby represjonowane i zesłańców nie mogą być postrzegane inaczej niż jako profanacja prawdy historycznej i pamięci ofiar reżimu totalitarnego” — wskazuje MSZ w komunikacie.

Litewskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych potępiło „działania Rosji polegające na usunięciu pomnika i krzyża upamiętniającego litewskich i polskich zesłańców i więźniów

politycznych”. Protest został przekazany przedstawicielowi ambasady Rosji w Wilnie.

Informacje o usunięciu pomników w Piwowarisze, znanym miejscu pochówków ofiar represji stalinowskich, pojawiły się pod koniec ubiegłego tygodnia. Pomnik poświęcony polskim ofiarom represji, stojący na terenie zespołu memorialnego w Piwowarisze, miał formę płyty nagrobnej z wizerunkiem płaczącej postaci. Pomnik litewski miał formę drewnianego krzyża kilkumetrowej wysokości. Oba pomniki, wzniesione w 2015 r., znajdowały się wśród innych znaków pamięci ustawionych w Piwowarisze ku czci ofiar terroru różnych narodowości i wyznań.

Koło wsi Piwowaricha, dziś leżącej na przedmieściach Irkucka, znajdował się w latach 30. XX wieku obiekt sowieckiego NKWD. Na terenie tego zamkniętego obiektu rozstrzeliwano ludzi, których ciała chowano w rowach. Ogółem liczbę ofiar w tych masowych mogiłach historycy oceniają na około 15–17 tys. Masowe groby odkryto dopiero jesienią 1989 r. Wciąż nie wszystkie z dołów śmierci zostały zidentyfikowane.

W komunikacie MSZ Litwy wskazuje, że jest to już drugi taki incydent w ciągu kilku miesięcy. Pod koniec kwietnia został zdemontowany pomnik litewskich i polskich deportowanych pochowanych w rosyjskim Kraju Permskim. ■

Na podst.: urm.lt, PAP

Imieniny

18 maja

Aleksandra, Alicji, Eryka, Eufrazji, Fajny, Feliksa, Julity, Klaudii, Liberiusza, Matrona, Myslibora, Sandry, Teodota, Wenancjusza

19 maja

Augustyna, Bernarda, Celestyna, Dunstana, Iwona, Kryspina, Mikołaja, Piotra, Potencjana, Urbana, Teofila

Cytat dnia

„Inwazja na Ukrainę przyspieszyła niebezpieczne procesy wewnętrzne w Rosji, dojrzewające w tym kraju od wielu lat, nieunikniony wydaje się scenariusz, w którym dojdzie tam do wielu buntów, a nawet wojny domowej” — powiedział w środę doradca prezydenta Ukrainy Mychajło Podolak.

Liczba dnia

100 km ulic w tym roku jest remontowanych w Wilnie, to rekordowa liczba

Wilno wybrało trzeciego wicemera, Andriusa Grigonisa

W środę 17 maja Rada Miasta na nowego wicemera Wilna wybrała Andriusa Grigonisa. Był wystawiony jako kandydat konserwatystów. Będzie odpowiedzialny za rozwój miasta, zarządzanie gruntami, infrastrukturę i transport. Jego kandydaturę poparło 38 radnych, przy jednym głosie przeciw, sześciu wstrzymujących się i trzech nieobecnych. Mer Valdas Benkunskas podkreślił, że Grigonis, jako wykwalifikowany prawnik i doświadczony w sektorze publicznym, będzie odpowiednią osobą do zarządzania wspomnianymi obszarami. Samorząd Wilna posiada już dwóch wicemerów, a w tej kadencji będzie miał łącznie czterech: dwóch delegowanych przez Związek Ojczyzny - Litewskich Chrześcijańskich Demokratów i dwóch przez Partię Wolności. Decyzja o drugim wicemerze zostanie podjęta przez Partię Wolności w późniejszym terminie, gdy wejdzie w życie nowa struktura administracji miejskiej.

Rejestracja grup psychopomocy w rejonie wileńskim

Ruszyła rejestracja do grup samopomocowych dla mieszkańców rejonu wileńskiego. Lista dostępnych kół nie jest jeszcze kompletna, samorząd zachęca do dbania o zdrowie psychiczne. Obecnie na liście widnieją takie grupy, jak Psychoedukacyjna grupa korekcyjna „Emocjonalne jedzenie”, grupa psychologiczna matek „Silne razem”, ćwiczenia praktycznie „Zgrana para”, praktyczne zajęcia „Zasady zdrowia psychicznego, które warto znać”, warsztaty twórczej psychologii, zajęcia z relaksacji „Po tygodniu prac”, grupa poznania siebie „Droga odkryć”.

Posłowie przeszli szkolenia z mobilizacji i stawiania oporu

W środę w Sejmie odbyło się szkolenie dotyczące oporu cywilnego i mobilizacji. Została przedstawiona koncepcja oporu cywilnego, zarówno zbrojnego, jak i niezbrojnego, przez dowódcę Związku Strzeleckiego. Szkolenie ma na celu obronę państwa w przypadku stanu wojny oraz mobilizacji. Odbyły się ćwiczenia z pierwszej pomocy i obchodzenia się bronią. W szkoleniu wzięli udział dyrektor Departamentu Mobilizacji i Oporu Cywilnego przy Ministerstwie Obrony Kraju oraz szef Krajowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Celem jest zrozumienie roli oporu cywilnego i podstaw mobilizacji, w tym odpowiedzialności posłów w przypadku stanu wojny.

Rząd idzie na wojnę z mlecznym oligopolem

W środę rząd zatwierdził projekt ustawy o mleku, który reguluje ceny skupu i publikację wycen. Projekt jeszcze będzie musiał zatwierdzić Sejm. Ministerstwo Rolnictwa podkreśla potrzebę poprawy cen, ograniczenia nieuczciwego handlu i wzmocnienia siły przetargowej sprzedawców mleka surowego. Projekt proponuje ustalanie cen w umowach i wprowadzenie jasnego systemu premii dla przetwórców. Negocjacje umów miałyby być prowadzone przez reprezentantów producentów mleka, aby zwiększyć ich siłę przetargową. Przetwórcza nie mogłaby jednostronnie zmieniać warunków umowy ani obniżać ceny częściej niż co dwa okresy dostawy. Zakupy mleka od spółdzielni rolniczych i organizacji producentów musiałyby odbywać się po cenie nie niższej niż średnia cena mleka. Przetwórcy naruszający przepisy byłiby karani grzywną. Ministerstwo uważa, że producenci mleka są słabą stroną w łańcuchu mlecznym, a przetwórstwo ma strukturę oligopolistyczną.

Troje uczniów „Kraszewskiego” w finale olimpiady matematycznej

Odbyła się finałowa tura Olimpiady Matematycznej KINGS 2023. Finał KINGS to runda, w której biorą udział wszyscy zakwalifikowani uczestnicy z wynikiem normatywnym 50 proc. lub wyższym. Do finału, jak informuje społeczność szkolna, trafiło troje uczniów Gimnazjum im. Józefa Kraszewskiego w Wilnie. Pierwsze miejsce zdobył Adam Szczygłowski (klasa IIa), w nagrodę dostał minidrukarke fotograficzną oraz dyplom I stopnia. Pozostali uczestnicy również otrzymali dyplomy: Kamila Tumińska (7b kl.) otrzymała dyplom I stopnia, Sylwia Syrnicka (IIIb kl.) otrzymała dyplom II stopnia. Uczniów przygotowała nauczycielka matematyki Wioleta Kierbiedź.

Prezent z Polski: wóz strażacki dla zespołu w Białej Wace

W dniu 13 maja w Butrymańcach spotkali się strażacy z rejonu solecznickiego, aby przyjąć od polskich partnerów wóz strażacki. Będzie służył drużynie w Białej Wace. W spotkaniu wzięli udział mer rejonu Zdzisław Palewicz wraz z wicemrem, starostami i komendantami. Wzięli także udział strażacy strony polskiej. Wydarzenie rozpoczęło się mszą świętą, którą poprowadził kapelan straży pożarnej województwa podlaskiego Wojciech Ejsmont wraz z proboszczem parafii w Butrymańcach, ks. Józefem Aszkiełowiczem. To właśnie dzięki niemu nawiązano współpracę z województwem podlaskim, której owocem jest nowy wóz strażacki. Jest to trzeci taki prezent, bowiem pierwszy wóz przekazano w 2021 roku drużynie w Butrymańcach, drugi w 2022 roku straży pożarnej w Podbrodziu, a trzeci powędrował teraz do Białej Waki.

Litwa, Łotwa i Estonia potwierdzają porozumienie o Air Policing

Podczas spotkania ministrów obrony państw bałtyckich w Jekabpils, ministrowie Arvydas Anušauskas, Inara Mūrniece i Hanno Pevkuras podpisali odnowione wzajemne porozumienie, które potwierdza zobowiązanie wszystkich państw bałtyckich do zwiększenia wydatków państwa przyjmującego na kontyngenty nатовskiej misji Air Policing.

„Misja NATO Baltic Air Policing Mission jest jednym z najlepszych przykładów zbiorowych wysiłków na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w naszym regionie. Oczywiście wymaga to zaangażowania ze strony kraju przyjmującego, aby zapewnić odpowiednie wsparcie i infrastrukturę dla przybywających wojsk sojuszniczych. Jestem głęboko przekonany, że nasze wspólne wysiłki na rzecz stworzenia lepszych warunków dla obecności i szkolenia sojuszników w regionie Morza Bałtyckiego wyraźnie się opłacają” — powiedział minister obrony narodowej Arvydas Anušauskas.

Ministrowie Anušauskas, Mūrniece i Pevkuras uzgodnili również wzmocnienie współpracy bałtyckiej w dziedzinie szkoleń wojskowych.

Niedzielną wyścig F1 odwołany z powodu klęski żywiołowej

Niedzielną wyścig Formuły 1 o Grand Prix Emilii-Romanii na torze Imola został odwołany ze względu na trudne warunki pogodowe. Na północy Włoch padają ulewne deszcze. Woda zalała położone w pobliżu toru drogi i parkingi. We wtorek poproszono cały personel F1 o opuszczenie obiektu, który zamknięty był także w środę. „Jest to decyzja słuszna biorąc pod uwagę, z jaką sytuacją zmagają się miasta w tym regionie” — poinformowano na koncie Formuły 1 na Twitterze.

Przez Litwę mogła przejść przesyłka dla rosyjskiej marynarki

Centrum dziennikarstwa śledczego „Siena” twierdzi, że Litwa mogła transportować sprzęt o wartości kilkuset tysięcy euro dla rosyjskich okrętów wojennych podczas wojny Rosji z Ukrainą. Według informacji od partnerów „Sieny”, „The Insider”, Litwa została wymieniona jako przystanek dla podejrzanej przesyłki o wartości 443 tys. euro, która zawierała części do silników wysokoprężnych. Przesyłka przeszła przez Litwę w lipcu ubiegłego roku, a odbiorcą była rosyjska firma Kołomienskiej Zawod, dostarczająca silniki wysokoprężne dla rosyjskiej marynarki wojennej. Przypuszcza się, że ładunek został wyprodukowany przez szwajcarską firmę RCM Estech i trafił do Rosji poprzez Litwę. Przesyłka przeszła przez magazyny celne prowadzone przez firmę Daivy Kudarauskienė, która twierdzi, że nie była świadoma takiego ładunku. Według „The Insider”, ogółem 25 europejskich firm dostarczyło podejrzane towary powiązane z rosyjską armią nabywcom.

Aplikacja SPORTASK młodzieży z „Jana Pawła”

Spółka młodzieżowa społeczności Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie „Drek” zaprojektowała aplikację na telefony. Oprogramowanie o nazwie SPORTASK ma pomagać znaleźć w okolicy znajomych do wspólnego uprawiania sportu. Jest już dostępna na platformie Google Play dla telefonów z systemem Android. W spółce młodzieżowej prezesem jest Rafał Ulecki, dyrektorem technicznym Daniel Pietkiewicz, marketingowcem Kinga Kliukauskaitė, a za finanse odpowiada Edwin Macewicz.

Dwie trzecie Litwy czuje odpowiedzialność za zdrowie

Według badania opinii publicznej przeprowadzonego przez Ministerstwo Zdrowia, dwie trzecie populacji kraju odczuwa odpowiedzialność za własne zdrowie. Główne przeszkody w dbaniu o nie, to brak determinacji, czasu i środków finansowych.

Aż 63 proc. respondentów zgadza się z odpowiedzialnością za swoje zdrowie. Tylko 9 proc. uważa, że inni powinni być za to odpowiedzialni.

Oprócz samych siebie, respondenci wymieniają lekarzy (59 proc.), rodzinę i krewnych (43 proc.), państwo (30 proc.) i pracodawców (22 proc.) jako osoby odpowiedzialne za ich zdrowie.

„Kierownik przypadku” dla pacjentów onkologicznych

Ministerstwo Zdrowia RL wprowadziło nowe procedury zarządzania przepływem pacjentów onkologicznych. Nowościami ma być „kierownik przypadku” i „zielony korytarz”. Wspomniany kierownik ma towarzyszyć pacjentom na każdym etapie, pomagając w organizacji badań i konsultacji oraz zapewniając wsparcie psychologiczne. Z kolei wprowadzony „zielony korytarz” umożliwi pacjentom płynne przejście przez proces leczenia, zapewniając pacjentom priorytetowe traktowanie. Na Litwie istnieje sześć instytucji tworzących klastry onkologiczne, do których pacjenci są kierowani po diagnozie. „Zielony korytarz” w klastrze onkologicznym pozwoli na terminowe rozpoczęcie leczenia, a świadczenia będą oceniane pod względem dostępności i jakości zgodnie z ustalonymi wskaźnikami.

Str. opr. A. Klonowski na podst. mat.pras., BNS, vilnius.lt, inf.wł., vrsa.lt, salcininkai.lt, lrv.lt; Fot. vilnius.lt, M.P., salcininkai.lt, kam.lt, freepik.com

Na scenie Pohulanki zabrzmiały ponadczasowe przeboje Ordonki

16 maja w Wileńskim Teatrze Starym odbyła się długo oczekiwana premiera spektaklu „Ordonówna” Polskiego Teatru „Studio”. W roli Hanki Ordonówny wystąpiła znana wokalistka Ewelina Saszenko.

Justyna Giedrońc

— Przygotowania do spektaklu trwały około czterech miesięcy. Szczególnie intensywne były ostatnie miesiące. Bardzo czekaliśmy na premierę, przepełniały nas emocje, a nawet odczuwaliśmy pewien stres. Czuliśmy, że już nadszedł czas, by zaprezentować sztukę publiczności — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ewelina Saszenko.

W przedstawieniu zabrzmiało jedenaście przebojów Ordonówny.

— Przyznam, że zarówno ja, jak i przypuszczam większość naszych widzów nie znaleźliśmy dobrze repertuaru Hanki Ordonówny. Przede wszystkim kojarzyliśmy ją ze znanymi przebojami „Miłość ci wszystko wybaczy” i „Na pierwszy znak”. Dla mnie było pewnego rodzaju odkryciem, że Ordonka na scenach polskich i europejskich kabaretów wykonała wiele wspaniałych piosenek, równie ponadczasowych jak te najbardziej znane. W spektaklu zabrzmiało dużo dobrej muzyki, cieszę się, że mogłam zaprezentować wileńskiej publiczności przeboje polskiej gwiazdy, a także przybliżyć jej życie osobiste — zaznacza piosenkarka.

W roli męża Ordonówny hrabiego Michała Tyszkiewicza wystąpił Oskar Wygonowski, pielęgniarkę zagrała Alina Masztaler. Do wyreżyserowanej przez Lilę Kiejzik sztuki scenariusz napisał Sławomir Gaudyn.

Przedstawienie obejmuje także okres wileński Ordonki, dlatego bardzo istotne, że premiera odbyła się na legendarnej scenie Wileńskiego Teatru Starego, na której występowała polska gwiazda.

— W spektaklu jest scena, w której Ordonka jest na Pohulance. To jest niesamowite i bardzo wzruszające wystąpić na tej samej wileńskiej scenie, chodzić tymi samymi korytarzami, którymi ona chodziła. Dosłownie ciarki mnie przechodziły, gdy po

■ W roli Hanki Ordonówny wystąpiła znana wokalistka Ewelina Saszenko

■ Spektakl przybliży twórczość oraz życie osobiste gwiazdy polskiego kabaretu

raz kolejny to sobie uświadamiałam. Mam nadzieję, że moje emocje udało mi się przekazać dla wileńskiego widza — dodaje odtwórczyni głównej roli.

Bilety na premierę zostały sprzedane bardzo szybko.

— Wileńska publiczność jeszcze będzie miała niejedną okazję posłuchać przebojów gwiazdy polskiego kabaretu. W październiku spektakl odbędzie się na scenie Pohulanki, będzie też pokazany w Polsce.

Za każdym razem, gdy jeżdżę do Łodzi, do Krakowa czy Warszawy, przekonuję się, że wszędzie lubią Wilno. Tematyka wileńska zawsze budzi pewne sentymenty i jest bardzo oczekiwana przez polskiego widza — zauważa Lila Kiejzik kierowniczka Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie, reżyserka spektaklu. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Projekt „Podziemie łączy” dotarł do Sejn

16 maja w Sejnach odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Podziemie łączy / Pogrindis jungia”, którą rok temu mogli oglądać mieszkańcy Wilna.

Ilona Lewandowska

„W 1993 r. w środku Wilna — w Tuskulanach odnaleziono masowe groby, które skrywały szczątki i Polaków, i Litwinów. Dwa narody, które walczyły o swoją niepodległość z tym samym wrogiem — ze Związkiem Sowieckim” — mówił podczas uroczystości dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku dr Marek Jedynak.

Autorami są historycy Ilona Ewa Lewandowska i Tomasz Bożerocki, zaś szatę graficzną stworzył znany polski ilustrator Tomasz Bereźnicki.

Wystawa jest kolejną, już 3 odsłoną projektu „Podziemie łączy”. Początkiem był album, który Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie wydała w 2021 r. i który stworzyli historycy, Ilona Lewandowska i dr Tomasz Bożerocki wraz z grafikiem Tomaszem Bereźnickim. Realizacja projektu była możliwa dzięki Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Ministerstwu Spraw Zagranicznych, które przekazało na ten projekt środki oraz wsparciu merytorycznemu Centrum Badania Ludobójstwa i Oporu Mieszkańców Litwy. Album w formie wystawy plenerowej został po raz pierwszy zaprezentowany w czasie biegu tropem Wilczym w 2022 r. dzięki wsparciu Ambasady RP w Wilnie. Prezentacja wystawy w Sejnach była możliwa dzięki oddziałowi w IPN w Białymstoku i władzom Sejn.

Dzieje litewskich partyzantów zajmują ważne miejsce w podręcznikach historii na Litwie i są częścią świadomości historycznej pokolenia Litwinów, podobnie jak historia Żołnierzy Niezłomnych w Polsce. Jednocześnie, zarówno Polacy jak i Litwini, wiedzą bardzo niewiele o bohaterach sąsiedniego narodu, a często pozostają na etapie stereotypów wykreowanych w okresie sowieckim. W projekcie „Podziemie łączy” dokonano próby pokazania równoległe historii polskiego i litewskiego ruchu oporu, nie uciekając od tematów trudnych, ale podkreślając zwłaszcza

„W 1993 r. w środku Wilna — w Tuskulanach odnaleziono masowe groby, które skrywały szczątki i Polaków, i Litwinów” — mówił podczas uroczystości dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku dr Marek Jedynak

te epizody, w których Polacy i Litwini działali wspólnie.

„Nie mieliśmy na celu wyczerpującego przedstawienia tematów. Ma przede wszystkim inspirować do poznania historii sąsiedniego narodu, jest też zachętą do spojrzenia poza

granice, jakie wyznaczają własne narodowe narracje historyczne. Historię, którą przedstawiamy, współtworzą teksty w językach polskim i litewskim oraz wyraziste, często symboliczne ilustracje Tomasza Bereźnickiego. Wybrana forma ma na celu dotarcie nie tylko do przedstawicieli różnych narodów, lecz także do osób o różnej wrażliwości. Proponujemy spojrzenie na historię omawianego przez nas okresu przez pryzmat narracji dialogowej — otwartej na krzywdy, tragedię i motywy działania obu narodów” — mówią autorzy projektu.

Obecna podczas otwarcia wystawy Ilona Lewandowska poprowadziła również warsztaty dla nauczycieli z Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach.

Wystawa i album powstały jako zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja publiczna 2021”, zrealizowane przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Wystawę można oglądać na tzw. Biskupiej Łące w Sejnach (wjazd od ul. Parkowej).

**Fot. Natalia Krzywicka/
IPN Białystok**

W Sejnach odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Podziemie łączy / Pogrindis jungia”, którą rok temu mogli oglądać mieszkańcy Wilna

Powstał katalog dla zapoznania mieszkańców z odnawialnymi źródłami energii

Dotychczas brakowało informacji o odnawialnych źródłach energii (OZE), przeznaczonych dla szerokiego społeczeństwa, a nie dla naukowców czy inżynierów. Z tego powodu, Agencja Zarządzania Projektami Środowiskowymi (Aplinkos projektų valdymo agentūra, APVA) zainicjowała powstanie katalogu na temat stosowania środków OZE w projektach modernizacji domów wielomieszkaniowych. W wydaniu jest podana usystematyzowana informacja na temat OZE w sposób jasny i zrozumiały, dlatego będzie ono przydatne dla każdego mieszkańca.

W ramach programu renowacji budynków wielorodzinnych instytucje państwowe postanowiły udzielić wsparcia projektom, które nie tylko osiągają klasę efektywności energetycznej A, ale także stosują środki OZE, takie jak panele słoneczne, turbiny wiatrowe i in. Z tego powodu postanowiono opracować narzędzie, które ułatwi i uprości mieszkańcom oraz administratorom mieszkań zapoznanie się z OZE, ich zastosowaniem i innymi informacjami technicznymi.

„Katalog stanowi zestawienie technologii OZE, które można zastosować w budynkach indywidualnych lub wielorodzinnych. Do tej pory brakowało publikacji, która byłaby skierowana nie tylko do naukowców i projektantów, ale także do mieszkańców, którzy czytając tę publikację zapoznają się z możliwymi technologiami, które można wdrożyć w budynkach wielorodzinnych” — mówi Saulius Skrodenis, autor opracowania katalogu środków i rozwiązań technicznych w zakresie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w remontowanych lub odnawianych domach wielorodzinnych.

OSZCZĘDNOŚĆ ENERGII CIEPLNEJ JEST SZCZEGÓLNIIE ISTOTNA

„Wielomieszkaniowe budynki na Litwie, które pod względem powierzchni użytkowej stanowią 60 proc. wszystkich zasobów budowlanych na Litwie, zużywają największą część końcowego zużycia energii cieplnej, tj. 54 proc. To właśnie tam tkwi największy potencjał oszczędności, dlatego środki OZE i ich zastosowanie w modernizowanych lub odno-

Renowacja bloków wielomieszkaniowych na Litwie Fot. z archiwum APVA

wionych budynkach wielorodzinnych są kluczowe dziś i w przyszłości. Z inicjatywy APVA przygotowano ten katalog, aby zachęcić mieszkańców i administratorów budynków do stosowania środków OZE” — mówi Edvardas Petrauskas, doradca Wydziału Wdrażania Projektów i Nadzoru w Departamencie Efektywności Energetycznej Budynków.

Katalog jest dostępny na stronie internetowej APVA i zawiera aktualne informacje na rok 2023. Alternatywna, odnawialna energia jest obecnie obiecującym obszarem pozyskiwania energii do wykorzystania w modernizowanych lub odnowionych budynkach wielorodzinnych. Publikacja została zrecenzowana przez doc. dr Juozasa Bielskusa z VGTU. Katalog powstał głównie w oparciu o źródła litewskie, ale także o informacje ze źródeł zagranicznych, a jego stworzenie, zebranie i uporządkowanie zajęło ok. 9 miesięcy.

INFORMACJE, KTÓRE WCZEŚNIEJ BYŁY NIEDOSTĘPNE DLA MIESZKAŃCÓW

Autorzy katalogu uważają, że rozwój OZE w budynkach wielorodzinnych nie był szybki, ale wkrótce może się to zmienić, ponieważ poziom dofinansowania budynków wielorodzinnych będzie zależał również od zainstalowanych technologii OZE. Najnowszy nabór na wsparcie państwa zawiera już te wymagania, a w przyszłości państwo będzie udzielać wsparcia w programach modernizacji budynków wielorodzinnych tylko tym projektom, które ograniczają

zużycie energii i wykorzystują OZE. Informacje zawarte w katalogu mają pomóc mieszkańcom w procesie podejmowania decyzji.

„Przekazane w publikacji innowacje naukowe mogą być postrzegane jako klasyczne i stosowane na świecie od dziesięcioleci, ale przedstawione technologie mogą być dla wielu mieszkańców nowe i nowatorskie, dlatego publikacja jest skierowana do tej części społeczeństwa. Przedstawione technologie obejmują zakres od transformacji ciepła (kolektory słoneczne, pompy ciepła) do energii elektrycznej (energia słoneczna i turbiny wiatrowe). Wymienione technologie nie są nowe, ale wciąż przyciągają uwagę naukowców i są stale udoskonalane, a ich zastosowania poszerzane. Główną oryginalnością publikacji jest to, że skupia się ona na budynkach wielorodzinnych i jest skierowana do mieszkańców” — mówi Saulius Skrodenis, redaktor katalogu.

Więcej informacji na temat Programu Renowacji Budynków Wielorodzinnych oraz jego warunków można znaleźć na stronie internetowej APVA: <https://modernizuok.apva.lt/>

Kotryna Grušauskaitė
Zam. 2071

apva | Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
Aplinkos projektų valdymo agentūra

Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Uroczystość Zesłania Ducha Świętego w Kalwarii Wileńskiej

Wszystcyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni, [aby stanowić] jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszystcyśmy też zostali napojeni jednym Duchem. (1 Kor 12,13)

Drodzy Bracia, Siostry!

Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, uczniowie Jezusa zostali napełnieni Duchem Świętym. Otrzymali dar języków i mogli przemawiać nie tylko do swoich rodaków, ale także do pobożnych pogan, którzy przebywali w Jerozolimie. Ci ludzie byli zdumieni, gdy usłyszeli o wspaniałych dziełach Bożych, głoszonych w ich języku.

Piotr Apostoł zaświadcza, że proroctwo Joela się spełniło. Bóg zesłał swojego Ducha na każdego wierzącego. I ten Duch Prawdy kieruje wzrok człowieka na Jezusa, jednoczy go ze Zbawicielem. Dąży do tego, aby każdy chrześcijanin wybrał drogę służby i poświęcenia Chrystusa jako przykład swojego życia. Duch Święty daje siłę fizyczną i duchową w walce ze złem, rozwija i pielęgnuje w człowieku cnoty, pomaga w poszukiwaniu prawdy, rozpala w duszy ogień wiary i gromadzi wiernych we wspólnej rodzinie Pana. Duszą Wspólnoty założonej przez Jezusa — Kościół — jest Duch Święty. Duch Święty, którego Chrystus — Głowa Ciała — wylewa na swoje członki, buduje, ożywia i uświęca Kościół, będący sakramentem komunii Trójcy Świętej i ludzi. (KKK, 747). Zjednoczeni w duchu stajemy się członkami mistycznego Ciała Chrystusa i wspólnie idziemy drogą zbawienia.

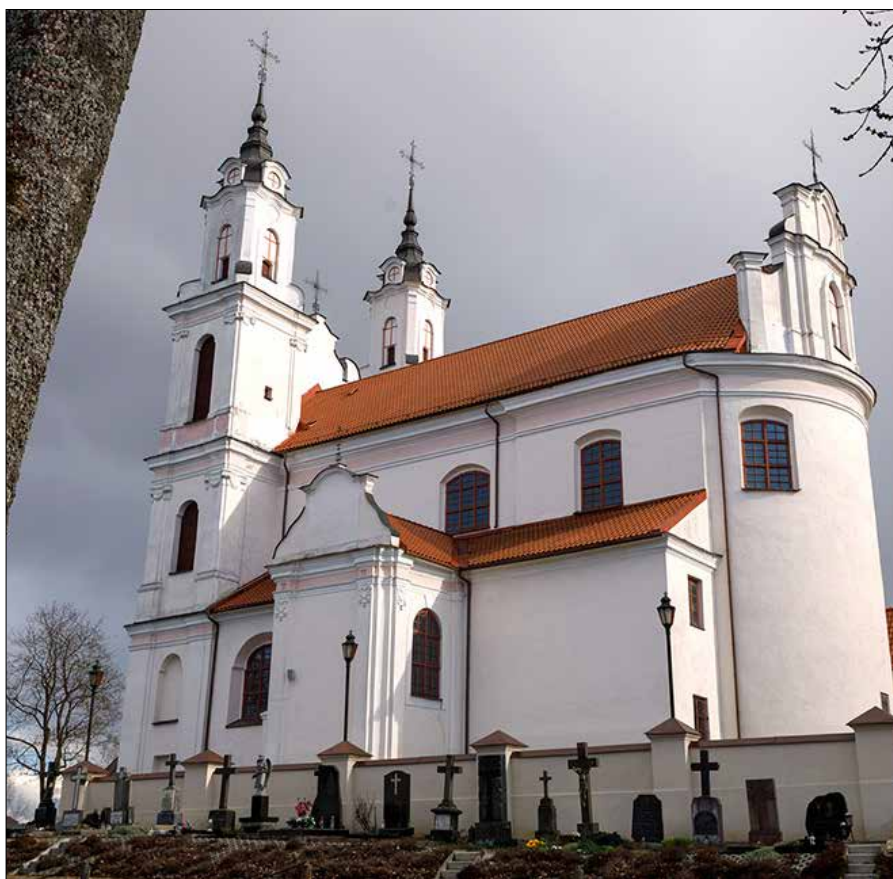
Dziękując Bogu za dar Ducha Świętego dla świata, za łaskę komunii zapraszamy wszystkich wiernych do wspólnego świętowania Zesłania Ducha Świętego w Kalwarii Wileńskiej!

Program uroczystości:

22-24 maja (poniedziałek — środa), Msza św. o godz. 18.00

25 maja, czwartek — Adoracja Najświętszego Sakramentu

Od godz. 8.00 do 18.00 Adoracja Najświętszego Sakramentu i możliwość spowiedzi w kościele.

Wszyscy wierni są zapraszani do wspólnego świętowania Zesłania Ducha Świętego w Kalwarii Wileńskiej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Godz. 18.00 Msza św.

26 maja, piątek — Dzień Osób Konsekwowanych

Program nabożeństw w jęz. litewskim:

10.00 Droga Krzyżowa od kaplicy Matki Bożej Bolesnej.

14.00 Msza św. w kościele.

15.00 Agapa.

18.00 Wieczór modlitewny z Marcinem Zieleńskim (PL i LT)

27 maja, sobota — Dzień Wspólnot Polskich

Program nabożeństw w jęz. polskim:

9.00 Droga Krzyżowa od kaplicy Matki Bożej Bolesnej.

13.00 Uroczysta Msza św. z udzieleniem Sakramentu Bierzmowania

(na łące obok kościoła). Po Mszy św. agapa i koncert.

28 maja, niedziela — Dzień Zesłania Ducha Świętego

9.00 Msza św. w kościele (PL)

Program nabożeństw w jęz. litewskim:

9.00 Droga Krzyżowa od kaplicy Matki Bożej Bolesnej.

13.00 Uroczysta Msza św. z udzieleniem Sakramentu Bierzmowania (na łące obok kościoła). Po Mszy św. agapa i koncert.

Informacja: +370 616 95155

Ks. Jerzy Witkowski
proboszcz parafii pw.
Odnalezienia Krzyża
Świętego w Wilnie

Miotacze gazu dla czternastolatków? Policja mówi „nie”

Litewska policja nie popiera propozycji posłów, aby zezwolić na używanie miotaczy gazu od 14. roku życia. Według Departamentu Policji może to doprowadzić do szeregu naruszeń.

Honorata Adamowicz

„Może się na przykład zdarzyć, że gaz pieprzowy zostanie użyty przez młodych ludzi nie do samoobrony, ale do działań przestępczych” — tłumaczą przedstawiciele policji.

MOŻLIWOŚCI SAMOOBRONY DLA NIELETNICH

Posel Vytautas Bakas, pomysłodawca poprawek, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówił, że dzieci przebywając w miejscach publicznych nie mają żadnej możliwości, by samodzielnie się obronić przed napastnikiem.

— Jeżeli dziecko wraca ze szkoły czy z jakiegoś kółka i ktoś na nie napadnie, nie posiada żadnych środków służących samoobronie. Dlatego proponujemy, żeby osoby po ukończeniu 14 lat miały prawo do posiadania urządzeń gazowych kategorii D — wyjaśnił Vytautas Bakas.

— Najważniejsze jest bezpieczeństwo dziecka. Gaz pieprzowy skierowany na napastnika nie spowoduje szczególnie poważnych szkód, a cel polegający na powstrzymaniu agresji zostanie osiągnięty. Myślę, że większość rodziców widząc, co się dzieje, już teraz kupuje dla dzieci miotacze gazu do samoobrony. Ale robiąc to nielegalnie rodzice stają się przestępcami. Skoro w ten sposób nie można obronić dziecka, to w jaki sposób to zrobić? Niech policja coś zaproponuje. Na razie żadnych propozycji nie słyszałem. Proszę zaproponować, jak w inny sposób mamy chronić swoje dzieci — rozważa Bakas.

NIEPOŻĄDANE KONSEKWENCJE

Tymczasem policja ostrzega przed niepożądanymi konsekwencjami w przypadku posiadania miotaczy gazu przez zbyt młode osoby. „Mając miotacze gazu na-

Policja nie popiera propozycji członków Sejmu, aby zezwolić na używanie miotaczy gazu od 14. roku życia **Fot. Marian Paluszkiewicz**

stolatki mogą chcieć przetestować je na swoich rówieśnikach. Aby pokazać swoją wyższość lub osiągnąć inne nielegalne cele (kpiuny, rabunek itp.) mogą ich użyć przeciwko swoim rówieśnikom. Nieletni nie we wszystkich przypadkach będą w stanie odróżnić, gdzie jest samoobrona, a gdzie zemsta” — napisano w oświadczeniu Departamentu Policji.

Policja zauważa, że jeśli nieletni poniżej 16. roku życia popełnią wykroczenie, to nie oni będą odpowiedzialni, ale ich rodzice lub odpowiedzialne osoby w szkole. Przewiduje się również, że nastolatki mogą rozpylać gaz w szkołach, aby przerwać proces edukacyjny lub w pojazdach, aby na przykład zakłócić wycieczkę.

Według funkcjonariuszy, zezwolenie na posiadanie miotaczy gazu tylko w bardzo rzadkich przypadkach przyniesie pożądany rezultat dla nieletnich. To, że osoba małoletnia będzie miała urządzenie gazowe kategorii D, nie oznacza również, że potrafi użyć je w przypadku napaści, żeby się obronić.

DANE STATYSTYCZNE

Według danych Departamentu Policji, w ubiegłym roku na Litwie ofiarami przestępstw padło 1 522 dzieci, w tym 833 chłopców i 719 dziewcząt, ale w ciągu ostatnich trzech lat liczba ta „stała maleje”. W 2020 r. liczba ofiar wyniosła 1 720, a w 2021 r. — 1 614.

Według statystyk, w ubiegłym roku mniej dzieci ucierpiało z powodu napadów, a także zarejestrowano znaczny spadek liczby dzieci, które doświadczyły bólu fizycznego.

Zgodnie z dostępnymi danymi, w większości krajów europejskich ramy prawne są regulowane analogicznie do obecnych na Litwie — czyli miotacze gazu można kupić dopiero od 18. roku życia.

W Belgii, Danii, Grecji, Irlandii, na Malcie, w Holandii, Norwegii i Szwecji miotacze gazu są zakazane dla ludności cywilnej. Od 14. roku życia dozownik można kupić tylko w Niemczech, od 16. roku życia — tylko na Łotwie, w Chorwacji, Serbii i we Włoszech. ■

Bezpłatny transport publiczny możliwy tylko w mniejszych samorządach

Honorata Adamowicz

— Musimy dążyć do bezpłatnego transportu publicznego, ale na razie jest to możliwe w mniejszych samorządach. Jeśli chodzi o rejon wileński, to wprowadzenie w nim bezpłatnych przejazdów transportem publicznym jest z powodów ekonomicznych niemożliwe. Ceny biletów nie są bardzo wysokie, stosujemy różne zniżki dla poszczególnych grup. Naszym priorytetem jest polepszenie łączności. W rejonie wileńskim jest to teraz największy problem. Ludzie skarżą się, że brakuje autobusów i nie mają czym dojechać do pracy, szkoły. Jest to obecnie problem numer jeden i to nim musimy się zająć — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

BEZPŁATNY TRANSPORT PUBLICZNY W TAUROGACH

Dovydas Kaminskas, mer Taurogów w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że w samorządzie tauroskim bezpłatny transport publiczny działa od 2020 r. i od tego czasu liczba pasażerów się podwoiła.

— Zrobić bezpłatny transport publiczny w dużych samorządach to zadanie niemożliwe. Nam udało się to zrealizować, ponieważ jesteśmy małym samorządem. Więc u nas ta decyzja przyniosła pozytywne wyniki. Ale w tym roku, być może już we wrześniu, planujemy wprowadzić elektroniczny bilet, który będzie ważny nie tylko w Taurogach, ale w miasteczkach Jurbarkas, Silalė i Pagėgiai. To będzie jeden roczni bilet, którego cena będzie symboliczna — mówi Dovydas Kaminskas.

W nadesłanym dla „Kuriera Wileńskiego” oświadczeniu ze Stowarzyszenia Samorządów Litwy na-

Według danych Stowarzyszenia Samorządów Litwy z bezpłatnego transportu publicznego mogą korzystać pasażerowie 17 mniejszych samorządów. Tymczasem dla większych samorządów bezpłatny transport publiczny stanowiłby zbyt duże obciążenie finansowe.

pisano, że możliwość posiadania bezpłatnej komunikacji miejskiej jest przez samorzady postrzegana niejednoznacznie.

WAŻNA WYGODA TRASY

„Nie mamy wątpliwości, że należy zachęcać ludność do jak najczęstszego korzystania z transportu publicznego. Ten nawyk musi być kształtowany stopniowo, a cena jest tylko jednym z czynników decydujących o jego atrakcyjności. Równie ważna jest wygoda trasy, prędkość, jakość samych pojazdów, liczba pracowników i dobrze rozwinięta infrastruktura” — napisano w oświadczeniu.

Transport publiczny znajduje się w gestii samorządów, dlatego decyzje o tym, czy transport publiczny może być bezpłatny, podejmują właśnie one. W większości przypadków z bezpłatnego transportu publicznego korzystają mniejsze samorzady,

ponieważ jest tam o wiele mniejsza liczba pasażerów, mniej transportu, a więc też mniejsze obciążenie dla budżetów.

DUŻE OBCIĄŻENIE FINANSOWE

„Dla pasażerów bezpłatny transport publiczny to coś bardzo atrakcyjnego, lecz jego koszty pokrywane są z budżetu samorządów, najprawdopodobniej ze środków przeznaczonych na inne cele. Dlatego dla większych miast, z powodu dużej liczby pasażerów i wielkości parków transportowych, stanowiłoby to bardzo duże obciążenie finansowe, a koszty musiałyby być pokrywane rezygnując z innych usług publicznych” — napisano w oświadczeniu.

Warto też zaznaczyć, że Tallin i inne estońskie miasta, w których zrodził się ten pomysł, już rozważają na temat rezygnacji z bezpłatnego transportu publicznego. ■

■ Dla większych samorządów bezpłatny transport publiczny stanowiłby zbyt duże obciążenie finansowe **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Na Białorusi odnaleziono pierwsze obrazy-szkice Jezusa Miłosiernego

Ks. Krzysztof Pożarski

Niewiarygodna wprost historia, która zostanie zapewne odnotowana w całym chrześcijańskim świecie. Otóż okazało się całkiem niedawno, że w jednym z kościołów na terenach dzisiejszej Białorusi zachowały się dwa obrazy-szkice Jezusa Miłosiernego namalowane przez malarza Eugeniusza Kazimierowskiego w Wilnie dla bł. ks. Michała Sopoćki i św. Faustyny. I oto po 89 latach wyjaśniła się pewna tajemnica dotycząca kultu Bożego Miłosierdzia. Jak to możliwe, że o tej tajemnicy wiedziało tak mało osób, a żadna z nich nie była zainteresowana, aby tę sprawę nagłośnić. Widać była taka wola Boża. Chciałbym temu zdarzeniu poświęcić swoje rozmyślanie.

Otóż w pierwszą sobotę lipca 2022 r. jechałem samochodem razem z abp. Tadeuszem Kondrusiewiczem do sanktuarium maryjnego w Budślawiu. Nasza rozmowa przeszła nagle na temat Miłosierdzia Bożego. Ksiądz arcybiskup powiedział nagle, że w jednym z kościołów w Diecezji Witebskiej, w parafii Wołkołata (Dokszycycki Rejon) znajduje się pierwszy obraz-szkic Jezusa Miłosiernego namalowany przez malarza Eugeniusza Kazimierowskiego. Twarz Jezusa na tym obrazie, jak wiemy z „Dzienniczka”, s. Faustynie się nie spodobała, gdyż nie odpowiadała pięknu jej wizji Jezusa. Słyszając te słowa arcybiskupa, byłem wręcz oszołomiony, gdyż usłyszałem tę historię po raz pierwszy. Jak to możliwe, że nic o niej nie wiedzą czciciele Miłosierdzia Bożego na całym świecie, oprócz małej grupki ludzi?

W latach 1990–1992 pracowałem 20 km od Wołkołaty w parafii w Dunilowiczach, jednak także nie słyszałem wówczas o tej tak ważnej historii dla czcicieli Bożego Miłosierdzia. Sam jestem takim czcicielem już przeszło 40 lat. Dlatego też od razu pomyślałem, że muszę pojechać jak

O odnalezionych na Białorusi dwóch pierwszych obrazach-szkicach Jezusa Miłosiernego malarza Eugeniusza Kazimierowskiego.

Na pierwszym planie — ks. Krzysztof Pożarski, w tle, w prawym rogu — pierwszy szkic obrazu Jezusa Miłosiernego

najszybciej do kościoła w Wołkołacie, aby rozpoznać tę sprawę.

Niestety, udało mi się odwiedzić kościół św. Jana Chrzyciela w Wołkołacie dopiero 8 maja 2023 r. Proboszcza parafii nie zastałem na miejscu, ale uzgodniłem z nim moją wizytę w świątyni podczas telefonicznej rozmowy. Kościół otworzyła mi jedna z parafianek. Wchodzę do kościoła i widzę od razu na kolumnie po lewej stronie świątyni obraz Jezusa Miłosiernego — taki, jaki jest w Wilnie, ale znacznie mniejszy, a który już wcześniej widziałem na jednej z fotografii znalezionych w Internecie.

Jednak kobieta mówi mi nagle, że nie jest to ten obraz, który nie spodobał się s. Faustynie. Następnie pokazuje mi, po prawej stronie ołtarza głównego na galerii wiszący właściwy obraz.

I znowuż przeżyłem wstrząs: a więc zamiast jednego są już dwa ob-

razy Jezusa Miłosiernego w kościele! Niewiarygodna historia.

Zacząłem się więc pytać parafiankę o historii tych obrazów. Niestety, niewiele mogłem się dowiedzieć od tej kobiety. Zadzwoiła jednak do jednej z parafianek, która mogła wiedzieć coś więcej, ale ona także nie mogła mi odpowiedzieć na niektóre pytania. Dowiedziałem się tylko tego, o czym wszyscy w parafii już wiedzieli: że obraz, który nie spodobał się s. Faustynie, był przywieziony do kościoła przez ks. Romualda Dronicza, proboszcza parafii w latach 1938–1942. Niektóre starsze osoby pamiętały z dzieciństwa ten moment, jednak nie potrafiły powiedzieć dokładnie, w którym to było roku. A o drugim obrazie wiszącym obecnie na kolumnie kościoła kobiety w ogóle nic nie mogły powiedzieć.

12.>>

Następnie po stromej drabinie wszedłem na galerię, gdzie znajdował się pierwszy obraz. Zrobiłem zdjęcia i zmierzyłem go. Obraz w drewnianej ramie posiada następujące wymiary: 1650 x 900 cm. Szerokość samej ramy wynosi 100 mm, a więc samo płótno jest o rozmiarach 1650 x 880. Obraz wymaga natychmiastowej renowacji.

Drugi obraz jest w znacznie lepszym stanie, ale także wymaga gruntownej renowacji. Posiada następujące wymiary: 1390 x 740. Szerokość drewnianej ramy — 60 mm, a więc samo płótno jest o rozmiarach 1380 x 730. Jest to zapewne drugi obraz pędzla Kazimirowskiego.

Po tym, jak na pierwszym obrazie-szkicu s. Faustynie nie spodobała się twarz Jezusa, malarz namalował drugi — ze zmienionym obliczem Jezusa. Twarz Chrystusa na odnalezionych na Białorusi szkicach jest więc nieco inna od tej z wileńskiego płótna. Także broda Jezusa jest trochę inna. Warto tu zaznaczyć, że gdyby jakiś inny malarz zrobił kopię słynnego obrazu Kazimirowskiego dla kościoła w Wołkołacie, to pewnie trzymałby się wiernie znanego już wileńskiego wizerunku.

Powszechnie jest także przyjęte, że aby namalować duży obraz, potrzebna jest jego mniejsza kopia — szkic, aby zamawiający mógł odnieść się do propozycji artysty. Możemy więc przyjąć, że ten obraz wiszący na kolumnie w kościele w Wołkołacie jest drugim obrazem Jezusa Miłosiernego, z którego został namalowany duży obraz, a który obecnie znajduje się w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie.

Po tej wizycie w kościele i różnych przemyśleniach można dojść do następujących wniosków. Otóż oba obrazy Jezusa Miłosiernego przywiózł z Wilna do kościoła w Wołkołacie nowy proboszcz parafii ks. Romuald Dronicz (1938–1942). Zapewne był to sam rok 1938 albo też 1939, gdyż później nastąpiła okupacja sowiecka, a po niej niemiecka i niebezpiecznie już było podróżować do Wilna na odległości 160 km. Ksiądz Dronicz a Niemcy rozstrzelali w więzieniu Berzeczcu razem z czterema innymi kapłanami w dniu 4 lipca 1942 r.

Drugi szkic-obraz Jezusa Miłosiernego

Trzeba powiedzieć, że ks. Dronicz był bardzo ciekawą osobowością, gdyż był szperaczem i zbieraczem. Posiadał ciekawy zbiór starych i wartościowych druków. Jemu to ks. Michał Sopoćko, jako swojemu przyjacielowi, podarował dwa pierwsze obrazy Jezusa Miłosiernego namalowane jako szkice przez malarza Kazimirowskiego. Dlaczego to zrobił? Zapewne dlatego, że chciał, aby w Wilnie został tylko jeden wizerunek miłosiernego Zbawcy. Dwóch pierw-

szych obrazów nie chciał niszczyć, dlatego podarował je dla kościoła, który znajdował się na skraju wileńskiej archidiecezji, daleko od głównych dróg.

Jak wiemy, bł. Michał Sopoćko postarał się później także o namalowanie obrazu Jezusa Miłosiernego w setkach różnych kopii. Poza tym nigdy nie wspominał o tych obrazach, które podarował dla kościoła w Wołkołacie. Jest to przedziwna tajemnica Opatrzności Bożej, która dopiero dzisiaj została odkryta, dzięki czemu trzeba będzie trochę uzupełnić historię kultu Miłosierdzia Bożego.

A dla samego Kościoła na Białorusi jest to prawdziwy ukryty skarb, który trzeba wydobyć z ziemi albo też drogocenna perła, którą trzeba „kupić”.

Święta Faustyna swoimi modlitwami do Jezusa Miłosiernego tam, gdzie żyła, ocaliła od zniszczenia w czasie II wojny światowej kilka miast: Wilno, Płock i Kraków. Ocalał także od zniszczenia w czasach sowieckich kościół św. Jana Chrzciciela w Wołkołacie. Był on cały czas czynny, nie był nigdy zamknięty i niemal codziennie były w nim odprawiane msze św. Czyż nie jest to przejaw Bożego miłosierdzia za przyczyną Jezusa Miłosiernego i św. Faustyny? Jezu ufam Tobie!

Fot. Autor

Obraz wiszący na kolumnie z lewej strony w kościele w Wołkołacie jest drugim szkicem obrazu Jezusa Miłosiernego, z którego został namalowany duży obraz, a który obecnie znajduje się w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie

Komisja międzyresortowa zdesowietyzuje przestrzeń publiczną

Sejm zatwierdził skład komisji międzyresortowej, której celem jest ocenianie obiektów publicznych pod względem promowania reżimów totalitarnych i autorytarnych.

Antoni Radczenko

Powołanie komisji jest pokłosiem przyjęcia ustawy o desowietyzacji, która weszła w życie 1 maja.

Zgodnie z przyjętą w grudniu 2022 r. Ustawą o zakazie propagowania totalitarnych, autorytarnych reżimów i ich ideologii na terytorium całego kraju obowiązuje zakaz utrwalania i prezentowania w każdej formie osób, symboli, informacji promujących reżimy totalitarne, autorytarne i ich ideologie. Samorządy w ciągu 20 dni roboczych od wejścia w życie ustawy muszą przekazać do Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy informacje o obiektach publicznych na swoim terenie, które mogą naruszać zakaz promowania reżimów totalitarnych.

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI

Aldona Jakavonienė odpowiedzialna w centrum za kontakty ze społeczeństwem poinformowała „Kurier Wileński”, że na razie wpłynął wniosek tylko z jednego samorządu.

— W ubiegły piątek zwrócił się do nas w formie pisemnej mer rejonu rosieńskiego Arvydas Nekrošius w sprawie obiektów w przestrzeni publicznej, które mogą podpadać pod ustawowy zakaz. Pracownicy samorządu bardzo skrupulatnie podeszli do sprawy. Na przykład w sprawie nazw ulic, takich jak Petro Cvirkos, Kosmonautų, Salomėjos Nėries czy Pionierių. We wniosku jest też informacja o miejscu pochówku poległych w czasie II wojny światowej sowieckich żołnierzy. Mer zwrócił się do nas w sprawie oceny, czy wymienione obiekty nie naruszają ustawy — oświadczyła Jakavonienė.

Jej zdaniem na razie nie warto wyciągać żadnych pochopnych wniosków, ponieważ od wejścia

Od 1 maja obowiązuje zakaz prezentowania w przestrzeni publicznej symboli promujących reżimy totalitarne **Fot. Marian Paluszkiwicz**

w życie aktu prawnego minęło zbyt mało czasu.

Aldona Jakavonienė dodała, że generalnie współpraca z samorządami przebiega pomyślnie.

— Przykładowo 4 maja na terytorium samorządu szakiskiego zostały ustawione dwie tablice upamiętniające ofiary Holokaustu — poinformowała nas przedstawicielka centrum.

Takich przykładów, zaznaczyła rozmówczyni, jest o wiele więcej.

OCENA KOMISJI

Ustawa o zakazie propagowania totalitarnych, autorytarnych reżimów i ich ideologii przewiduje, że wnioski z samorządów, które trafią do Centrum, będą oceniane przez specjalną komisję między-

resortową, której skład zatwierdził 16 maja Sejm.

Po dokonaniu oceny komisja powinna przekazać swoją opinię dyrektorowi Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy, który w ciągu pięciu dni roboczych powinien podjąć decyzję, czy dane obiekty muszą być usunięte. W przypadku, jeśli decyzja będzie twierdząca, to obiekt ma zostać usunięty w ciągu trzech miesięcy. Natomiast, jeśli obiekt pozostanie na miejscu, to wówczas obok ma pojawić się obiektywna informacja o reżimach totalitarnych i autorytarnych oraz o skutkach ich działania.

Autorką projektu ustawodawczego dotyczącego komisji jest posłanka konserwatystów Paulė Kuzmickienė.

14.>>

„To będzie ta komisja, która właśnie będzie miała za zadanie pracować z kwestiami dekomunizacji” — powiedziała Kuzmickaitė agencji informacyjnej ELTA przed głosowaniem.

Kilka tygodni wcześniej posłanka na specjalnej konferencji w litewskim parlamencie poinformowała zebranych, że wspólnie z prezesem Litewskiego Stowarzyszenia Organizacji Młodzieżowych zaapelowała do samorządów, aby oczyściły przestrzeń publiczną z „resztek symboli reżimów totalitarnych”.

Polityk nie ukrywała, że jedną z przyczyn przyjęcia ustawy, była tocząca się w Ukrainie wojna. „Mówiąc o przyczynach wojny historycy podają brak oceny ideologii komunistycznej i popełnionych przestępstw przez czerwonych dyktatorów. Ustawa zezwoli nie tylko usunąć totalitarne symbole, ale również rozpocząć dyskusję nad reżimami i ich przestępstwami. Pozwoli jasno określić relacje z komunistyczną przeszłością. Nie pozostanie w nich miejsca do romantyzowania reżimu, natomiast komunizm i narodowy socjalizm będą odbierane, jako zło” — tłumaczyła polityk.

SKŁAD KOMISJI

W trakcie sejmowej konferencji głos zabrała również radna miasta Wilna Kamilė Šeraitė, której zdaniem stołeczny samorząd „odrobił

pracę domową” i stworzył odpowiednie listy obiektów. „Cieszymy się, że ustawa weszła w życie. Będziemy mieli odpowiedni system, który w sposób klarowny i konstruktywny pokaże, jak mamy działać w odpowiednich wypadkach. Nie będzie jednoosobowych decyzji, które były podejmowane, nocnych rewizji i podobnych rzeczy” — mówiła działaczka samorządowa.

Powołana komisja ma odpowiadać za ocenianie obiektów publicznych pod kątem, czy nie naruszają Ustawy o zakazie propagowania reżimów totalitarnych i autorytarnych oraz ich ideologii. Komisja składa się z dziewięciu członków, którzy reprezentują odpowiednie dziedziny i instytucje. Przewodniczącym komisji został Vitas Karčiauskas z Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy.

Pozostali członkowie to: Donata Armakauskaitė z Litewskiego Stowarzyszenia Samorządów, Marius Ėmužis z Uniwersytetu Wileńskiego, Rita Kuncevičienė z Departamentu Dziedzictwa Kulturowego, Mindaugas Pocius z Instytutu Historii Litwy, Rimantas Miknys z Uniwersytetu Witolda Wielkiego, Ronaldas Račinskis z Międzynarodowej Komisji ds. oceny przestępstw nazistowskich i sowieckich reżimów, Vladas Sungaila z Litewskiego Związku Więźniów Politycznych i Zesłańców oraz Marius Pranas Šaliamoras z Litewskiej Akademii Sztuk Pięknych. ■

Sejm zatwierdził skład komisji międzyresortowej, której celem jest ocenianie obiektów publicznych pod względem promowania reżimów totalitarnych i autorytarnych **Fot. Ilona Šilenkova, Irs.lt**

Pomocnik aptekarza pod zdalnym nadzorem

Sejm przyjął poprawki do ustawy o farmacji, których celem jest zapewnienie mieszkańcom, zwłaszcza na terenach, gdzie działa tylko jedna apteka, dostępności usług farmaceutycznych i produktów leczniczych.

Ustawa stanowi, że w aptecce w godzinach pracy musi pracować co najmniej jeden farmaceuta, z wyjątkiem miast poniżej 3 tys. mieszkańców oraz terenów wiejskich, gdzie pod nieobecność farmaceuty w aptecce może pracować asystent farmaceuty (farmakotechnik), który ukończył naukę do 2006 r., pod nadzorem farmaceuty za pośrednictwem środków komunikacji. Pod nadzorem jednego farmaceuty może być nie więcej niż trzech pomocników za pośrednictwem środków łączności. Zmiany wchodzi w życie 1 lipca.

Do 1 lipca – nowe apteczki samochodowe

Ministerstwo Zdrowia przypomina, że do 1 lipca kierowcy muszą nabyć nowe apteczki samochodowe lub uzupełnić stare.

Zaktualizowana apteczka samochodowa zawiera bandaże uciskowe, okłady z lodu, opaski uciskowe do tamowania krwawienia tętniczego oraz jednorazową maskę twarzową do sztucznego oddychania. Kierowcy posiadający apteczki kupione po 1 stycznia 2019 r. muszą wypełnić apteczkę jedynie 2 opaskami uciskowymi. Jeżeli apteczka została zakupiona wcześniej, kierowca musi kupić nową.

Zw.lt, L24.lt
Fot. M. P.

Tomasz Snarski: Hospicjum pokazuje, że realizacja prawa do miłości to nie utopia

Z dr. Tomaszem Snarskim, prawnikiem z Uniwersytetu Gdańskiego, rozmawiamy o prawach człowieka osób chorych i pedagogice miejsc takich, jak właśnie Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie.

Iłona Lewandowska: Panie Doktorze, 18 maja weźmie Pan udział w Wilnie w sympozjum naukowym „Prawa człowieka grup szczególnie wrażliwych – aspekty prawne i praktyczne” z wystąpieniem zatytułowanym „Wileńskie hospicjum i pedagogika praw człowieka. Kilka refleksji wokół prawa i wartości”. Dlaczego zdecydował się Pan na podjęcie właśnie tego tematu?

Tomasz Snarski: Bardzo często mówi się o teorii praw człowieka, czyli na przykład o tym, w jaki sposób osoby defaworyzowane bądź o szczególnych potrzebach (m.in. starsi, chorzy) powinny mieć zagwarantowane odpowiednie prawa. Jednocześnie jednak w wielu aspektach podnosi się, że maksymalna ochrona praw człowieka jest nieosiągalnym wzorem albo też, że pewne przekonania być może są dobre w teorii, ale nienadające się w praktyce do realizacji. Ja natomiast chciałem pokazać, że kwestia praw człowieka to nie tylko teoria, ale także, a może nawet przede wszystkim – praktyka. Z pomocą przyszła mi tutaj działalność Hospicjum bł. księdza Michała Sopoćki (w którą sam jestem zaangażowany), która jest świetnym przykładem tego, że najlepsza realizacja praw człowieka jest możliwa w pełni w praktyce poprzez miłość okazywaną drugiemu człowiekowi. Stąd moje wystąpienie mówi o pedagogice praw człowieka. Bardzo bliska jest mi kategoria pedagogiki miejsca, która pochodzi od profesor Marii Mendel, wykładowczyni z Uniwersytetu Gdańskiego, która argumentuje na rzecz znaczącej roli edukacyjnej miejsc, w których żyjemy. Innymi słowy: miejsca są miejscem pedagogicznym (nauki, wychowania, poznawania świata etc.). Jeżeli odniesiemy kategorię pedagogiki miejsca do wileńskiego

Z dr. Tomaszem Snarskim, prawnikiem z Uniwersytetu Gdańskiego rozmawiamy o prawach człowieka osób chorych

hospicjum, to widać wyraźnie, że człowiek ma przede wszystkim prawo do życia w miłości, w każdym jego stadium, do samego końca. To jest swego rodzaju paradoks, bo przecież miłości nie można zadekretować prawnie, a jednak mamy tu prawo większe od wszystkich spisanych przez człowieka: przykazanie miłości. Tego uczy nas wileńskie hospicjum. I jest to bardzo ważna lekcja o prawie i jego relacji do wartości. Tutaj znowu istotnym aspektem jest debata na temat samego pojęcia praw człowieka i ich relacji do określonych wartości. Obecnie w wielu krajach przedstawia się bądź nawet wprowadza różne pomysły, które miałyby służyć człowiekowi, np. legalizację eutanazji. Motywuje się to tym, by człowiek nie musiał cierpieć i sam decydował o sobie. Tymczasem warto się zastanowić nad tym, jaką odpowiedź dajemy wobec choroby

i cierpienia. Wileńskie hospicjum pokazuje, że odpowiedzią na chorobę i cierpienie nie może być eutanazja, odwrócenie się od chorego, zepchnięcie go na margines. Wręcz przeciwnie: potrzeba jeszcze większej miłości, która pozwala przetrwać nawet najgorszą chorobę. Z tej perspektywy eutanazja nie ma żadnego sensu, jest po prostu absurdalnym wyjściem i nie jest żadnym rozwiązaniem sytuacji. Towarzysząc choremu do końca i pomagając mu najpełniej służyć jego człowieczeństwu, traktując je po prostu jako nienaruszalną świętość. I znowu, wielu podnosi, że takie chrześcijańskie założenia miłości i miłosierdzia to są projekty utopijne. Wszystko pięknie brzmi, ale w praktyce to nie jesteśmy w stanie zaradzić cierpieniu i nie jesteśmy w stanie drugiemu człowiekowi pomóc.

16.>>

Tymczasem wileńskie hospicjum, jako konkretne miejsce, ta konkretna pedagogika praw człowieka, czyli pedagogika służby chorym w hospicjum, udowadnia coś dokładnie odwrotnego. Pokazuje, że to nie jest utopia, to jest rzeczywistość i to jest najlepsze możliwe rozwiązanie.

Mówi Pan o refleksji naukowej, ale przecież hospicjum poznał Pan nie jako prawnik, ale jako wolontariusz. Jak to miejsce wpłynęło na Pana osobiste życie?

Rzeczywiście, hospicjum nauczyło mnie mnóstwa rzeczy. Trudno nie używać tu wielkich słów, powiem więc, że hospicjum nauczyło mnie prawdziwego szczęścia i miłości. Trudno uwierzyć, jak ludzie są tu prawdziwi. Gdy przekraczamy próg hospicjum, nagle się okazuje, że to, czym my się martwimy na zewnątrz, w naszej codzienności, nie ma kompletnie żadnego znaczenia, że tak naprawdę żyjemy w cieniu w ogóle tego, co jest naprawdę ważne. W hospicjum ludzie uczą się naprawdę cieszyć życiem. To jest wielkim paradoksem, bo można myśleć, że jest to obszar wyłącznie cierpienia. To miejsce naprawdę potrafi przewartościować nasze spojrzenie na życie. W ogóle warto wspomnieć, że to nie choroba jest tak naprawdę źródłem cierpienia, a samotność i porzucenie w chorobie. Można być chorym i najszcześliwszym na świecie człowiekiem otoczonym miłością, a można być w pełni zdrowym i przytłoczonym ciężarem samotności i odrzucenia. Hospicjum nauczyło mnie też, że nie ma rzeczy niemożliwych i że, jeśli naprawdę się chce coś zrobić dobrego, nie trzeba się po prostu bać. Kolejna lekcja hospicyjna, to myśl, którą często powtarza s. Michaela, że jeśli dajesz, to zawsze więcej otrzymujesz. I to się sprawdza w moim życiu. Warto dzielić się z innymi, bo dając nic sobie nie odejmujemy. Jako wolontariusz do końca życia będę pamiętał osoby, którym pomagałem i z którymi przebywałem. Te wspomnienia będą zresztą już zawsze w moim sercu, choć te osoby

Obecnie w wielu krajach przedstawia się bądź nawet wprowadza różne pomysły, które miałyby służyć człowiekowi, np. legalizację eutanazji. Motywuje się to tym, by człowiek nie musiał cierpieć i sam zdecydował o sobie. Tymczasem warto się zastanowić nad tym, jaką odpowiedź dajemy wobec choroby i cierpienia.

odeszły do wieczności. Doświadczyłem, że wokół takiej misji można tworzyć rodzinę ponad podziałami, że warto być odważnym. No a przede wszystkim — jak bardzo to by górnolotnie nie brzmiało, hospicjum nauczyło mnie po prostu miłości do drugiego człowieka.

Mówiąc o pedagogice miejsca warto zapytać o jeszcze jedno miejsce w Pana życiu, czyli Wilno, do którego bardzo często Pan wraca...

Tak, Wilno według mnie uczy przede wszystkim trzech rzeczy. Pierwsza lekcja Wilna to oczywiście wielokulturowość a nawet międzykulturowość, że mogą żyć różne narody, kultury, współpracując i przenikając się nawzajem. Druga ważna dla mnie lekcja z Wil-

na łączy się z misją hospicyjną — to miłosierdzie. To również historia objawień Jezusa Miłosiernego, wizerunek Matki Bożej Ostrobramskiej, domek s. Faustyny. Wilno jest szczególnie predestynowane do tego, żeby ta idea miłosierdzia szła na cały świat. Trzecia ważna dla mnie sprawa to ta, że Wilno uczy polskości. Zawsze podziwiałem miłość Polaków z Wilna i Wileńszczyzny do polskiej kultury i języka. Bardzo bym chciał, żeby w Polsce ludzie tak byli przywiązani do swojej tradycji. To dbanie tutaj o rozwój polskości zasługuje na ogromne docenienie. Ten klucz: Wielokulturowość — Miłosierdzie — Polskość jest bardzo ważny w moim życiu. Zdaję sobie sprawę, że sama koncepcja pedagogiki miejsca nie wystarczy, by wyjaśnić fenomen Wilna, ale myślę, że już samo dostrzeżenie, że miejsca nas zawsze czegoś uczą, pozwala nam być uważnymi i zadawać sobie pytanie, czego ja się mogę nauczyć w konkretach codzienności mojego życia.

■ Rozmawiała

Ilona Lewandowska

Fot Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie jest najlepszym przykładem tego, że realizacja praw człowieka jest możliwa w pełni w praktyce miłości do drugiego człowieka

Chcesz dłużej żyć? Zadbaj o serce: badania profilaktyczne, które ratują życie

Honorata Adamowicz

Wcześniej w programie zapobiegania chorobom sercowo-naczyniowym mogli uczestniczyć mężczyźni w wieku od 40 do 55 lat i kobiety w wieku od 50 do 65 lat.

GLÓWNA PRZYCZYNA ZGONÓW

„Choroby serca i układu krążenia są główną przyczyną zgonów na świecie. Według danych Instytutu Higieny na choroby układu krążenia i serca w naszym kraju choruje i umiera coraz więcej osób. W 2021 r. na te choroby cierpiało blisko 914 tys. osób, a w ubiegłym roku — już ponad 931 tys. Tylko w ubiegłym roku z powodu chorób układu krążenia zmarło 23 tys. pacjentów. Dlatego zapobieganie tym chorobom staje się szczególnie ważne” — poinformowano „Kurier Wileński” w Ministerstwie Ochrony Zdrowia.

W ramach programu lekarz rodzinny zwróci większą uwagę na pacjenta, przeprowadzi różne badania, na przykład lipidogram, elektrokardiogram, określi stężenie glukozy i kreatyniny itp. Wyniki testów wskażą na ryzyko wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych u pacjenta i zidentyfikują niskie, średnie, wysokie lub bardzo wysokie ryzyko.

CZĘSTOTLIWOŚĆ BADAŃ

„Częstotliwość, z jaką w ramach programu pacjent poddawany będzie badaniom, będzie zależała od wyników testu wskazującego, do jakiej grupy ryzyka należy pacjent. Jeśli zostanie stwierdzone niskie lub umiarkowane ryzyko wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych, osoba po raz kolejny zostanie zaproszona do programu po 4 latach. Jeśli zostanie zidentyfikowane wysokie ryzyko rozwoju tych chorób, następne badanie będzie miało miejsce po 2 latach, a jeśli ryzyko jest bardzo wysokie

Od 1 maja mężczyźni i kobiety w wieku 40–60 lat (włącznie) mogą uczestniczyć w programie profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych.

W 2022 r. z powodu chorób układu krążenia zmarło 23 tys. pacjentów, dlatego zapobieganie tym chorobom staje się szczególnie ważne **Fot. M. P.**

— po 1 roku” — poinformowano w ministerstwie.

KURS LECZENIA

Po stwierdzeniu bardzo wysokiego ryzyka zachorowania lekarz rodzinny wystawi skierowanie do kardiologa w celu dalszego szczegółowego zbadania prawdopodobieństwa wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych. Jeśli lekarz rodzinny stwierdzi wysokie lub bardzo wysokie ryzyko zachorowania na choroby sercowo-naczyniowe, zostanie opracowany plan podstawowych środków zapobiegawczych dla pacjenta. Określi docelowe wskaźniki masy ciała pacjenta, ciśnienia tętniczego krwi i stężenia cholesterolu (lipoprotein o niskiej gęstości) w surowicy krwi, sposoby i warunki ich kontrolowania oraz zalecenia dotyczące zmiany stylu życia. Po 6 miesiącach pacjent będzie musiał ponownie odwiedzić lekarza rodzinnego, który oceni wyniki osiągnięte dzięki temu planowi oraz dostosuje do nich kolejne działania.

BRAK ZAINTERESOWANIA PROGRAMAMI PROFILAKTYCZNYMI

Obecnie aktywność uczestników programu profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych nie jest wystarczająca. Według danych Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Zdrowotnych przy Ministerstwie Ochrony Zdrowia co roku w programie uczestniczy mniej niż połowa (46 proc.) ludności Litwy należącej do docelowej grupy wiekowej.

„Zmiany mają na celu pełniejsze i skuteczniejsze zbadanie stanu zdrowia grup ryzyka oraz zmniejszenie częstości występowania chorób układu krążenia. Na Litwie program zapobiegania chorobom układu krążenia jest realizowany od 2006 r. Państwowe kasy chorych corocznie przeznaczają coraz więcej środków na realizację tego programu. W tym roku przeznaczono 13 mln euro. To prawie milion euro więcej niż w ubiegłym roku” — poinformowano w ministerstwie zdrowia. ■

Mieszkania zalane podczas urlopu — sprawdzić i ubezpieczyć się

Aleksander Borowik

Z danych, przesłanych nam przez spółkę ubezpieczeniową Lietuvos draudimas, wynika, że takie straty w ubiegłym roku wyniosły ok. 7 mln euro.

Tymczasem już w ciągu 4 miesięcy br. doszło do 3 200 przypadków zalania domostw, czyli statystycznie jednego dnia dochodzi do 27 takich przypadków, które zdarzają się 3 razy częściej w mieszkaniach, ale i właściciele domów powinni być czujni.

CZAS NAJWIĘKSZYM WROGIEM

Im później zostanie zauważone uszkodzenie sieci wodociągowej, tym większe mogą być straty.

Powódź w mieszkaniu powoduje największe szkody ze wszystkich wypadków, jakie zdarzają się w domostwach.

— Im dłużej nie zauważy się płynącej z posiadanego mieszkania wody lub tej — już ściekającej do sąsiadów, tym większe będą straty. Dlatego przed wyjazdem należy sprawdzić krany z wodą, a najlepiej zamknąć dopływy ciepłej i zimnej wody. Warto też odłączyć od sieci urządzenia elektryczne, ponieważ w przypadku zalania wodą mogą one ulec nieodwracalnemu uszkodzeniu — radzi Artūras Juodeikis, kierownik działu likwidacji szkód spółki ubezpieczeniowej Lietuvos draudimas.

ROSNĄCE SUMY STRAT

Jak mówi ekspert, porównując pierwsze cztery miesiące ubiegłego roku z analogicznym okresem bieżącego roku, można skonstatować, że liczba wypadków pozostawała taka sama.

— Jednakże niepokojący jest wzrost o 15 proc. szkód wywołanych zalaniem. W tym roku wypłaciliśmy prawie pół mln euro odszkodowań więcej niż w ubiegłym roku. W ciągu

Jednym z największych błędów przed wyjazdem na wakacyjny urlop jest lekceważenie zabezpieczenia domostwa przed możliwą awarią wodociągu.

Awaria wodociągu w posiadanym mieszkaniu może spowodować straty także u sąsiadów... Fot. Youtube

pierwszych czterech miesięcy tego roku zgłosiło się do nas ponad 3 000 klientów. W tym roku wypłaciliśmy już 2,6 mln euro na pokrycie strat, podczas gdy w zeszłym roku w tym samym okresie było ich na sumę 2,1 mln euro — mówi Artūras Juodeikis przyznając jednak, że na niższe liczby np. w 2021 r., duży wpływ miał fakt, że był to jeszcze rok pandemii, mieszkańcy mniej podróżowali, a więcej przebywali w domu.

— W ubiegłym roku średnia wysokość strat wyniosła 719 euro, ale zdarzało się, że sięgały one i kilkudziesięciu tysięcy euro. W tym roku największa strata z powodu zalania wodą mieszkania przekroczyła 51 tys. euro — komentuje sytuację ekspert ubezpieczeniowy.

ZAGROŻENIE W STARYCH, ALE I NOWYCH MIESZKANIACH

Właściciele nowo kupionych mieszkań też muszą być czujni. Podczas montażu sieci hydraulicznej zawsze istnieje możliwość zalania swego i sąsiadów mieszkania, wodą.

— Właściciele mieszkań, zwłaszcza tych starszych, prawie trzykrotnie częściej ponoszą straty spowodowane przez wodę. Z drugiej strony właściciele prywatnych domów i domków letniskowych powinni pamiętać o tym, że średnia wysokość ich strat jest wyższa niż w blokach mieszkalnych. Ubezpieczenie rekompensuje szkody poniesione przez sąsiadów tylko wtedy, gdy obiekt jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej — zaznacza Artūras Juodeikis

Grunt to profilaktyka

Zalecane są profilaktyczne przeglądy instalacji sanitarnej. Należy stale o nią dbać, a nie tylko sprawdzać przed dłuższymi wyjazdami. Bardzo ważne, by profilaktycznie była sprawdzana instalacja wodno-kanalizacyjna, ale także stan rurociągów w całym bloku mieszkalnym, za co odpowiedzialny jest administrator budynku.

Po litewskiej szkole na studia polonistyczne? Czyli o Litwinach studiujących filologię polską

Katarzyna Jachimowicz

Czy język polski jest trudny do opanowania? Czy młodzi Litwini chcą się uczyć polskiego? Na te i kilka innych pytań odpowiedzi udzieliła dr Irena Fedorowicz z Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego oraz dwoje młodych Litwinów, którzy kiedyś zdecydowali się na rozpoczęcie przygody z filologią polską — studentka Jurinta Jacevičiūtė i obecnie reżyser Kornelijus Stučkus.

POLONISTYKA NIE TYLKO DLA POLAKÓW

— Polonistyka na Uniwersytecie Wileńskim powstała ponad 30 lat temu, w 1992 r. Jej założycielem był prof. dr hab. Algis Kalėda. Ponieważ od lat 50. w Wilnie istniała już inna polonistyka, o kierunku pedagogicznym, dla absolwentów wyłącznie szkół polskich, wiadomo było, że nowy kierunek na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego powinien mieć inny charakter, czyli kształcić nie tylko przyszłych pedagogów i nie tylko te osoby, które ukończyły szkoły polskie. Od początku funkcjonowały dwa osobne programy nauczania — filologia polska jako ojczysta i jako obca. Zainteresowanie było duże, gdyż Polska była nie tylko bliskim sąsiadem, ale swego rodzaju oknem do Europy — ukończenie studiów polonistycznych otwierało możliwości wyjazdu i znalezienia atrakcyjnej pracy — przybliżyła historię kierunku dr Irena Fedorowicz.

DLACZEGO WŁAŚNIE POLSKI?

— Historie Litwinów, którzy zdecydowali się na studia polonistyczne od zera, są bardzo różne — zaznacza rozmówczyni. — Studenci z pierwszych roczników wybierali filologię polską czasami dlatego, że ... wydawała im się „egzotyczna”, bo nic o niej nie wiedzieli. Część z nich

„Studenci z pierwszych roczników wybierali filologię polską czasami dlatego, że ... wydawała im się „egzotyczna” — mówi dr Irena Fedorowicz
Fot. M. P.

chciała poznać język swoich przodków — dziadków i babć. Pamiętam studentkę sprzed lat, Agnė, która opowiadała o tym, że dla niej, Litwinki, najważniejszą relikwią rodzinną była pamiątka po babci — polski modlitewnik. Ta studentka najpierw studiowała historię na naszym uniwersytecie, później przeniósła się na filologię polską, bardzo się cieszyła z tego, że mogła wyjechać w ramach programu Erasmus na studia na Uniwersytecie Warszawskim.

LITEWSCY STUDENCI FILOLOGII POLSKIEJ

Tymczasem była studentka filologii polskiej Jurinta zapytana o to, dlaczego zdecydowała się na naukę języka polskiego, stwierdza, że wpływ na jej decyzję miała fascynacja jego warstwą brzmieniową.

— Zdecydowałam się na studiowanie polonistyki, bo chciałam poznać kulturę polską. W 2017 r. dużo śpiewałam w kościele Ducha Świętego w Wilnie. Byłam zakochana w polskich pieśniach. Język ogólnopolski zawsze brzmiał dla mnie bardzo szlachetnie — trochę jak francuski i słowiański w jednym. Było to pewnego rodzaju zauroczenie. Organista mówił, że mam talent do języków, bo wtedy próbowałam śpiewać bez zrozumienia języka — wspomina studentka.

Natomiast w przypadku Kornelijusa o wyborze studiów zaważyło zainteresowanie polskim kinem i literaturą.

— Lubię polskie kino i literaturę. Chciałem móc czytać i oglądać filmy polskie w oryginalnym języku. Lubię starą polską szkołę filmową, zwłaszcza filmy dokumentalne. Jestem fanem takich twórców jak Andrzej Żuławski czy Paweł Łoziński. Podobają mi się też niektóre filmy Kawalerowicza — wyjaśnia Kornelijus.

Zaznacza, że zainteresowanie kulturą polską nie jest bynajmniej ewenementem wśród litewskiej młodzieży. Stwierdza, że wśród znajomych również zaobserwował podobne literackie i filmowe upodobania.

— Obecnie wszyscy z mojego otoczenia czytają Gombrowicza. Wydaje mi się, że to dlatego, że w ostatnim czasie pojawiło się niemało tłumaczeń jego książek na język litewski. Kinem polskim i teatrem też się interesują. Te zainteresowania wynikają często z tego, że są to po prostu dobrze opowiedziane historie. Nietrudno jest chociażby polubić takie filmy jak „Corpus Christi” czy dzieła Pawlikowskiego — mówi młody reżyser.

W sercu Kornelijusa szczególnie miejsce zajęła polska literatura współczesna.

— Podczas studiów dość dobrze poznałem polską literaturę współczesną. Do dziś czytam Bruno Schulza, Witkiewicza, Myśliwskiego, Janusza Głowackiego. Niektóre utwory na stałe leżą na moim stole, chociażby „Sklepy cynamonowe” Schulza — wymienia nasz rozmówca.

20.>>

Jurinta natomiast wspomina, że podczas studiów polonistycznych najbardziej wciągnęła ją nauka o językoznawczej warstwie języka polskiego.

— Najbardziej mi się spodobała historia gramatyki języka polskiego. Studiowałam ją, gdy byłam na Erasmusie w Warszawie. Mam też dobre wspomnienia z zajęć z fonetyki oraz składni języka polskiego — dzieli się rozmówczyni.

(NIE)TRUDNY JĘZYK

Czy język polski jest trudny? Rozmówcy mieli nieco odmienne zdanie na temat trudności związanych z przyswojeniem języka polskiego. Zdaniem Kornelijusa, to język trudny do opanowania dla tych, którzy nie posiadają znajomości innych języków słowiańskich, takich jak chociażby rosyjski bądź ukraiński. Jurinta z kolei uważa, że narracja o języku polskim jako języku bardzo trudnym dla Litwinów jest przesadzona. Zaznacza, że polski w swojej warstwie gramatycznej w końcu nie różni się od litewskiego tak bardzo jak języki z bardziej odległych rodzin językowych.

— Na drugim roku studiów chodziłam na lekcje języka polskiego w Instytucie Polskim. Była tam grupa litewska i wszyscy byli bardzo zdolni. Byłam pod wrażeniem ich umiejętności. Czasem Polacy mówią, że ich język jest bardzo trudny chociażby dlatego, że jest tam dużo takich dźwięków, jakich nie ma w litewskim. Jednak nie jest on trudny do opanowania w porównaniu z francuskim, niemieckim czy też językiem arabskim, w którym istnieją takie dźwięki, jakich odpowiedników w ogóle nie znajdziemy w języku litewskim — dzieli się swoimi spostrzeżeniami rozmówczyni.

ZASTOSOWANIE PRAKTYCZNE JĘZYKA POLSKIEGO NA LITWIE

Kornelijus i Jurinta zgodnie stwierdzają, że znajomość języka polskiego znajduje na Litwie zastosowanie praktyczne.

— Myślę, że jest to umiejętność przydatna na Litwie. Przynajmniej

„Język ogólnopolski zawsze brzmiał dla mnie bardzo szlachetnie” — mówi Jurinta Jackevičiūtė
Fot. archiwum prywatne

kim z powodu dobrych stosunków międzynarodowych między Polską a Litwą. Są potrzebni tłumacze. Osób znających język polski nie ma zbyt dużo, a dobrych tłumaczy szczególnie brakuje — stwierdza Jurinta.

Studentka zdradza, że szczególnie leży jej na sercu podniesienie poziomu nauczania polskiego w szkołach, w których nauczany jest jako język ojczysty.

— Myślę, że potrzebna jest lepsza jakość lekcji języka polskiego w polskich szkołach, szczególnie w miejscowościach, w których język

Chciałem móc czytać i oglądać filmy polskie w oryginalnym języku” — mówi reżyser Kornelijus Stučkus
Fot. archiwum prywatne

ten jest najbardziej dotknięty przez wpływy języka białoruskiego — uważa rozmówczyni.

Jurinta stwierdza, że zainteresowanie nauką języków słowiańskich od zera jest obecnie w jej odczuciu dość rzadkie wśród młodych Litwinów. Studentka dodaje, że nie uważa tego za problem jedynie języków słowiańskich, lecz braku chęci młodych osób wiązania swojej przyszłości z jakimikolwiek studiami językowymi.

SPADEK ZAINTERESOWANIA FILOLOGIĄ POLSKĄ

Zdaniem dr Ireny Fedorowicz, główne przyczyny spadku zainteresowania filologią polską znajdują się w znacznie lepszej perspektywie zarobkowej, jaką z kolei niesie ze sobą nauka języków zachodnioeuropejskich.

— Zainteresowanie studiami polonistycznymi wyraźnie spadło po wejściu Litwy do Unii Europejskiej, kiedy pojawiły się inne niż dotychczas, bardzo atrakcyjne możliwości kształcenia młodzieży z Litwy w najlepszych uniwersytetach europejskich. W tym czasie na Wydziale Filologicznym powstały nowe kierunki, wzrosło zainteresowanie językiem angielskim i językami skandynawskimi. Istnieje przekonanie, że znajomość tych języków otwiera przed młodymi ludźmi więcej szans na znalezienie atrakcyjnej pracy — wyjaśnia dr Fedorowicz.

Jednocześnie wykładowczyni ma pozytywne odczucia wobec pomysłu wprowadzenia języka polskiego jako jednego z języków obcych w litewskich szkołach.

— Trudno jest powiedzieć, jakie będzie zainteresowanie w skali kraju, mam nadzieję, że w Wilnie czy np. na Kowieńszczyźnie oraz w miejscowościach leżących blisko granicy z Polską, będzie ono znaczne. Na pewno na początku nie wszędzie będzie łatwo znaleźć pedagogów polonistów. Ale myślę, że to kwestia czasu. Już wkrótce na naszym uniwersytecie ruszy program dla nauczycieli innych kierunków, którzy będą chcieli zdobyć dodatkową specjalizację — nauczanie języka polskiego i literatury — mówi Irena Fedorowicz. ■

Kot uciekł z miejsca własnej „zbrodni”

Kod zakradł się do ratusza w Dokkum w Holandii, odkręcił kran i zalał budynek. Na końcu uciekł z miejsca „przestępstwa”. Straty są liczone w tysiącach euro. „Zwierzę odkręciło kran i w efekcie zalane zostały ściany i meble, a woda przedostała się przez podłogę do piwnicy” — podaje portal Omrop Fryslan. Kot nie został przesłuchany, ale są dowody jego „zbrodni”. Robotnicy widzieli, że wchodzi do budynku. „Nie wiemy, czyj to kot. Pracownicy widzieli, że czasem zakradał się podczas remontu. Szukaliśmy go, ale nie znaleźliśmy” — mówił radny Bert Koonstra.

Fot. Pixabay.com

89-letni windsurfer

„Warto być aktywnym” — tak przekonuje 89-letni Piotr Dudek, pseudonim „Małolat”. Ten wyjątkowy senior wchodził na wodę z deską windsurfingową co najmniej raz przez trzy miesiące z rzędu i w ten sposób pobił rekord Guinnessa jako najstarszy windsurfer na świecie. Poprzedni rekordzista, pochodzący z Anglii, był o trzy lata młodszy. Piotr Dudek urodził się w 1934 r. w Łęcznej. Od najmłodszych lat związany był z morzem. Pływał między innymi na statku Polskich Linii Oceanicznych. „Rano wstaję i codziennie 15 minut poświęcam na gimnastykę, na rozciąganie, potem zajmuję się jakąś pracą, czyli swoim hobby. Dobrze jest jeszcze pochodzić, »polatać« po schodach, dobrze pracują wtedy mięśnie nóg” — przyznaje Dudek. Zawsze na koniec dnia planuje spacer. Minimalna odległość to 2 km. Zaczął pływać na desce windsurfingowej mając 50 lat. „Pływam już czterdzieści lat. Zimą kąpię się w morzu, morsuję. Latem pływam na desce. Warto zdawać sobie sprawę, że pracujemy na swoje zdrowie” — mówi.

Goryl pomógł dziecku

5-letni Levan Merritt był wraz z rodzicami w zoo w Durrell Wildlife Park na wyspie Jersey (USA). Maluch podziwiał przebywające na wybiegu goryle. Nagle chłopiec wychylił się przez barierę odgradzającą miejsce dla zwierząt. Stracił równowagę i wpadł do zagrody. Spadł z dużej wysokości i stracił przytomność. Gdy chłopiec leżał nieruchomo, podszedł do niego goryl o imieniu Jambo i odgrodził dziecko go od innych małp. Zwierzę zaczęło „udzielać pomocy” maluchowi. Jambo głąskał go po plecach i próbował nawiązać kontakt. Nagle Levan zaczął płakać. W tym momencie goryl wycofał się i przepędził całe stado do kąta wybiegu.

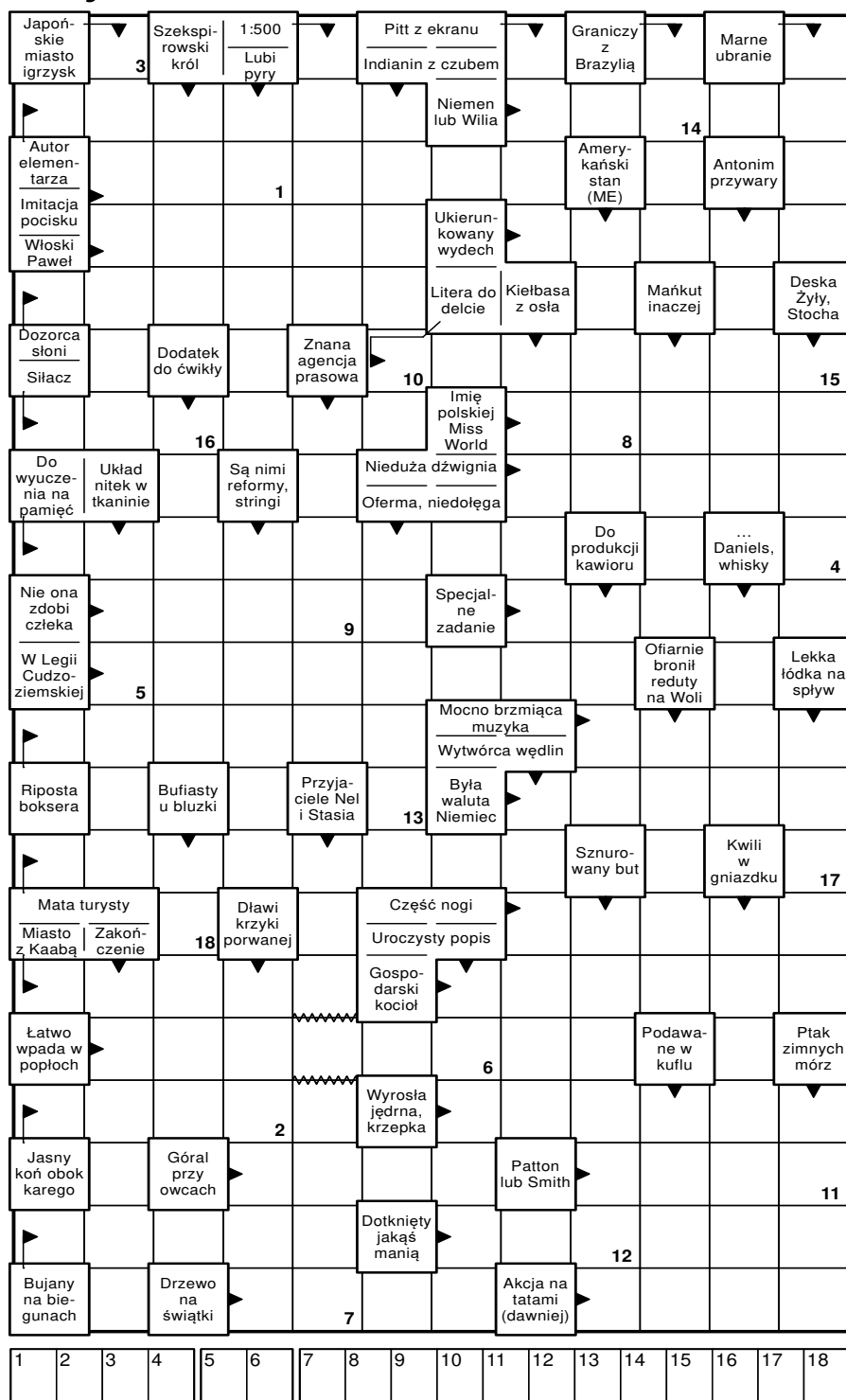
Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Energiczne i pełne gracji ruchy młodych tancerek przyciągają uwagę przechodniów Fot. Marian Paluszkiwicz

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 16-17 MAJA

Poziomo: KRETA - PÓŁKA - REPORTAŻ - POMOST - LAMPA - SALTO - ŚWIADEK - POSTAĆ - KLAPA - MIASTO - MACKA - GRZYWKA - LOTKA - SKRAJ - MINA - CHAŁUPA - OSET - ZASADA - PSOTA - LINIA PROSTA - DANIE - RAFA - CLAY - EMKA - PERON - MARIAŻ - LILA - MENU - ZAMEK - SPACER

Pionowo: KROSNO - IGLICA - LAMETA - TREMA - SHARON - SKIN - EPOLET - SZTAMA - NICOLE - TOST - ANTYK - DZIELNIK - WARTOŚĆ - OWACJA - PRYMAS - PALNIK - MASA - PYRA - RÓŻA - ALMA - KŁOS - OFERMA - MODA - CARUSO - SAMIEC - SKUP - EPIK - APETYT - KANE - ARKA - AZJATA - ABAŻUR

Hasło: Podróż w przyszłość

Uśmiechnij się!

— Dlaczego jeszcze nie wyszłaś za mąż, nikt cię nie prosił?

— Prosił i to nie raz!

— A kto?

— Mama z tatą.

Przychodzi facet do lekarza twierdząc, że jest ogólnie w złej kondycji fizycznej.

Doktor poddał go całej serii badań, po czym mówi:

— Wie pan co? W tej chwili nie mogę dokładnie stwierdzić co panu dolega, ale myślę, że to wszystko przez alkohol.

— A jest tu jakiś trzeźwy lekarz? — zapytał z ciekawości facet.

Pacjent pyta się lekarza:

— Doktorze, bardzo kiepsko ze mną?

— Skąd, siedemdziesiątka pan dożyje.

— Ale siedemdziesiąt lat kończę jutro!

— A nie mówiłem.

Żona zwraca się do męża:

— Kochanie, czy kupisz mi nową torebkę?

— Ale po co? Widzę przecież doskonale, że ta stara jest jeszcze w świetnym stanie.

— No widzisz! Sam mówisz, że jest stara.

Taksówkarz wiozący marynarza pędzi jak wariat pomimo mgły gęstej jak mleko.

— Jak pan w takiej mgle potrafi tak szybko jeździć? — odzywa się niespokojnie marynarz.

— A wy, tam na morzu, jak sobie radzicie we mgłę?

— Pływamy według przyrządów.

— No właśnie, ja też — za siedemdziesiąt centów będzie dworzec.

— Ale masz wypasiony zegarek!

— Złoty.

— Skąd masz?

— Wygrałem wyścig.

— Jaki wyścig?!

— Ja, dwóch ochroniarzy z galerii handlowej i dwóch policjantów z patrolu.

Witaj, świecie muzyki!

W Pałacu Balińskich w Jaszunach

W programie:

3 maja 2023 r. o godz. 10.00 i 12.00 zajęcia edukacyjne: historia Pałacu Balińskich
o godz. 11.00 koncert edukacyjny „Rozcinacz, lub jak to wykonane?”

Wykonawca:

Kwartet Čurlionisa

Jonas Tankėvičius (I skrzypce), Darius Dikšaitis (II skrzypce), Gediminas Dačinskas (altówka), Elena Daunytė (wiolonczela)

10 maja 2023 r. o godz. 10.00 i 12.00 zajęcia edukacyjne: historia Pałacu Balińskich
o godz. 11.00 koncert edukacyjny „Świat muzyki obeju”

Wykonawca:

Zespół Musica Humana

Dyrygent i kierownik artystyczny Robertas Beinaris, soliści – Robertas Beinaris, Laurynas Beinaris (obój, obój miłosny, róg angielski)

17 maja 2023 r. o godz. 10.00 i 12.00 zajęcia edukacyjne: historia Pałacu Balińskich
o godz. 11.00 koncert edukacyjny „Świecące się drewno”

Wykonawca:

Zespół instrumentów dętych drewnianych „Kwintet Krzysztofa”

Giedrius Gelgotas (flet), Ugnius Džiūnas (obój), Andrius Žiūra (klarnet), Andrius Puplauskis (fagot), Paulius Lukauskas (róg)

24 maja 2023 r. o godz. 10.00 i 12.00 zajęcia edukacyjne: historia Pałacu Balińskich
o godz. 11.00 koncert edukacyjny „Historie o instrumentach strunowych”

Wykonawcy:

Państwowy Kwartet Wileński

Dalia Kuznecovaitė (I skrzypce), Algirdas Sočas (II skrzypce), Kristina Anusevičiūtė (altówka), Viktor Rekalas (wiolonczela)

Jomantė Šležaitė – Paukštė (konferansjer)

31 maja 2023 r. o godz. 10.00 i 12.00 zajęcia edukacyjne: historia Pałacu Balińskich
o godz. 11.00 koncert edukacyjny „Gdy brzmia bebrny”

Wykonawcy:

Vytautas Svažas (perkusja), Gediminas Mačiulskis (perkusja)

Wstęp wolny.

Ilość miejsc ograniczona,
dlatego wymagana jest rezerwacja
pod nr. tel.: +37038051980

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. 8 683 73159

Skupujemy części zamienne do rosyjskich samochodów osobowych i ciężarówek.

Tel. (8-5) 269 95 19,
8 698 36 995

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu.

Tel. 8 611 33 626

Kupujemy las (młody, dojrzały), ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. 8 606 01 125

USŁUGI

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe.

Tel. 8 678 003 83;
8 679 46 521

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrob-

ków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. 8 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 13 euro.

Tel. 8 675 73 750

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajozrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno.

Tel. 8 684 30 018

Montaż nagrobków. Płyty granitowe. Pomniki. Renowacja grobów. Bezpłatne konsultacje i projektowanie. www.monumentas.lt

Tel. 8 631 11 105

SPRZEDAŻ

Sprzedam suchą tarcicę (tzw. „piłomateriały”) o rozmiarach: 0,1x0,1x6; 0,05x0,200x6; 0,05x0,075x6; 0,02x0,12x6.

Tel. 8 618 41 164

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

KAWIARNIA
SULTINIAI
• Smaczne pierożki z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę
dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

ekonovus
Poszukujemy pracowników w Wilnie
Oferujemy pracę:
■ KIEROWCOM (kategorie C, CE od 1500 euro)
■ TRAKTORZYSTOM (TR1, TR2, SM, SZ od 950-1100 euro)
■ PRACOWNIKOM POMOCNICZYM (od 800-1100 euro)
■ PRACOWNIKOM MOBILNYCH EKIP SPRZĄTAJĄCYCH (sprzątanie terenu, od 800-1000 euro)
■ BRYGADZISTOM (od 900-1200 euro) (nadzór prac sporządkowych)
■ ŚLUSARZOM (od 1100 1300euro).
Tel. 8 690 91969
Wynagrodzenie przed odliczeniem podatku + premie.
Rekompensujemy paliwo
lub dowozimy do pracy transportem firmowym
Czekamy na Ciebie!

kelionių agentūra
atrask pasaulį
Biuro przemyślanych podróży
Czas na lato 2023
Zapraszamy na wczasy all inclusive!
Turcja
Grecja
Albania
Bułgaria
Tunezja
Hiszpania
Czarnogóra
ALL INCLUSIVE
www.atraskpasauli.lt

26, 27 i 28 maja

ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNĄ
WIOSENĄ WYSTAWĘ-KIERMASZ

„Lietuvos žiedai”

w OGRODZIE BOTANICZNYM
Uniwersytetu Wileńskiego Vilnius, ul Kairėnų 43
Tel. 8 689 17 442

7.00 Info Wilno
7.15 Studio Wilno
7.30 Polonia 24
8.00 Bo ja wybieram zdrowie
8.10 Telegwiazd
8.25 Unia kulinarna
8.40 „Śmiertelne życie” film dok.
8.30 S. anim. „Miś Uszatek”
9.40 Ugotuj nam bajkę
9.55, 17.45 S. anim. „Stacyjkowo”
10.05 Gra słów
10.30 Słownik polsko@polski
10.55 Moda na języki
11.15 Korona Gór Polski
11.45, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10 S. „Leśniczówka”
12.30 Makłowicz w podróży
13.00 Info Wilno
13.05 Było, nie minęło
13.30 Weterynarze z sercem
13.50 Kabaret za kulisami
14.45 S. „Komisariat”
15.05 S. „Ja to mam szczęście!”
15.30 Dobre historie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Egzamin z życia”
17.05 S. „Klan”
17.30 Ugotuj nam bajkę
18.00 Czytanie przed spaniem
18.05 S. „Barwy szczęścia”
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości
21.25 S. „Leśniczówka”
21.45 Dwoje i ich boje
22.45 Informacje kulturalne
23.00 S. „Dom pod Dwoma Orłami”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki

Litewskiej
6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.55 S. „Soko Leipzig”
9.40 S. „Alpejscy detektywi”
10.30 S. „Ostatni ślad”
11.15 Euromaxx
11.30 Kto i dlaczego?
12.00 S. dok. „Najdziksze wyspy”
13.00 „Druga strona”
14.00 Dzień dobry Litwo
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
16.15 S. „Z pamiętnika położnej”
17.15 S. „Wszystko dla pań”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Nomedą przyszła w gości
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Urodzeni tego samego dnia
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Wikingowie”

6.00 Filmy anim.
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Świeża krew”
11.00 Szeszkiina 20
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Miłosne potyczki”
15.30 S. „Złoty chłopak”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję, Ruta
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Skazany” thriller
00.55 S. „Czarna lista”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Druga strona
7.00 Kto i dlaczego?

7.30 Perymetry historii
8.30 Droga
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Legendy. Dziś i na zawsze
13.00 Weranda
13.30 To jest kino
14.00 „Baloise Session 2018” - John Legend
15.40 Młodzieżowy turniej finałowy Euroligi. „Žalgiris”-„Mega MIS”
17.45 Litewscy olimpijczycy
18.00 S. „Górski lekarz”
18.45 S. dok. „Zaproszenie do podróży”
19.00 Fokus
19.30 S. dok. „Dziki wspomnienia ekipy filmowej”
20.20 Niezapomniane Wilno
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.33 „Swoon” dramat
23.15 „7 dni Kowna”
23.45 S. dok. „Zaproszenie do podróży”
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
7.45 „Show dobrego wieczoru”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Mała wdowa”
11.00 S. „Nadzieja”
12.00 S. „Fragmenty życia”
14.00 S. „Kobieta niczyja”
15.00 S. anim.
16.00 Wiadomości TV3
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00 S. „Gliny”
21.00 S. „Przekłęci”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Niebezpieczny”

film fab.
00.40 S. „CSI. Vegas”

6.00 S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.25 S. „Toptun”
9.25, 16.00 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 „Herb czy liczba”
11.35, 17.30 S. „Policja Chicago”
12.30 S. „Nieśmiertelny”
14.50 S. „Toptun”
17.00 Info dzień
18.30 Mistrzostwa LKL. Ćwierćfinały
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Śledztwo przed napaścią” film fab.
23.25 „Creed: Narodziny legendy” film fab.

5.30, 13.00 Nowy dzień
6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Życie w biznesie
8.00 S. „Tajemnica”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00 S. „Ochroniarz dzieci”
11.00, 21.25 S. „Cyganecka Lala”
12.00 Tworząc Litwę
12.30 Czyste miasta - czysta Litwa
14.00, 0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Oponenci
17.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
18.20 Sport. Pogoda
18.30, 23.00 Anatomia mieszkania
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
22.50 Sport. Pogoda
23.30 Oponenci

5.40 S. „Hawaii 5.0”
6.30, 17.00 S. „Anatomia prawdy”
7.30 „Nagi instynkt przetrwania”
8.30 S. „Przekłęci”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 S. „Brutto i Netto”
10.30 S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00 S. „Tatuś rządzi”
13.00 „Nagi instynkt przetrwania”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Hawaii 5.0”
18.00 S. „Brutto i Netto”
20.00 S. „El Chapo”
21.00 „Zamach” thriller
22.50 S. „Diabelska gra”
23.55 S. „Yellowstone”

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Zranione serce”
10.00 S. „Nieśmiertelnik”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Dr House”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Major Crimes”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 „Zamieńmy się żonami”
18.00 S. „Major Crimes”
19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Steirerblut”
22.55 S. „Beck”
00.50 S. „Spirala”

6.10 S. „Dziedzictwo”
7.00 S. „Wspaniałe stulecie”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze

8.30 „Dobre historie”	23.20 „Zawód: basista Stonesów” film dok.	13.00 Info Raport	16.45 „Lena na Bałkanach”	konsekracji Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II w Toruniu
9.00 Wiadomości	01.10 „Goodbye Berlin” komedia	14.30 Serwis Info Dzień	17.15 S. „Siostry”	15.00 „Niedziela”
9.10 „Kwadrańs polityczny”		16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	18.00 „Przystanek Historia”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
9.25 „Informacje kulturalne”		18.00 „Teleexpress”	18.15 S. „Wojenne dziewczyny”	15.05 „Prawda znalazła swój dom” film dok.
9.40 S. „Ranczo”	7.00, 23.05 „Polonia 24”	18.15 „Teleexpress Extra”	18.55 „Światło i szkło”	15.30 Film dok.
10.40 S. „Komisarz Alex”	7.30 „Słownik polsko@polski”	18.30 „O co chodzi”	19.15 „Polski kodeks honorowy” film dok.	16.10 „Filmowe życiorysy”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	8.00 „Co dalej?”	19.00 Panorama	19.35 „Paleta dziejów”	16.50 „Ma się rozumieć”
12.30 S. „Leśniczówka”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	19.20, 22.40 Serwis Info Wieczór	20.00 „Informacje kulturalne”	17.00 Informacje dnia
13.00 Wiadomości	12.10 „Nad Niemnem”	19.35 „O tym się mówi”	20.15 „Był taki dzień”	17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
13.10 „Agrobiznes”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	20.15 Info Kultura	20.17 S. „Korona królów”	17.35 „Zew natury”
13.35 „To się opłaca”	13.00 Wiadomości	20.20 „ALARM!”	20.45 „Monte Cassino. Ostatni Rozdział” film dok.	18.05 „Akademia pro-life”
13.50 „Zwierzęta budują”	13.15 S. „Blondynka”	20.30 Wiadomości	21.55 „Warszyc - inny wróg, cel ten sam” film dok.	18.15 Muzyczne chwile
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	15.00 „Czerwone maki na Monte Cassino” reportaż	21.00 Gość Wiadomości	22.40 Film dok.	18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
16.00 Wiadomości	15.25 „Uwierzyliśmy w siebie. Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny” film dok.	21.15 „Minęła 20.”	23.35 „Było, nie minęło”	19.05 Informacje dnia
16.20, 21.15 „ALARM!”	16.00 Wiadomości	22.00 „W otwarte karty”		19.15 „Rozmowy niedokończone”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	16.20 S. anim. „Miś Uszatek”	22.50 „W tyle wizji”	6.00 „Stara i Nowa Bazylika Świętego Piotra” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
17.05 S. „Dziedzictwo”	16.40 S. anim.	23.30 „W tyle wizji Extra”	6.55, 10.45, 20.25 Święty na każdy dzień	21.20 Modlitwa różańcowa
18.00 „Teleexpress”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	00.00 Info Wieczór	7.00 Audycja generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)	21.50 „Głos Polski”
18.20 „Jaka to melodia?”	18.00 Teleexpress	00.30 „W akcji”	8.00 „Po stronie prawdy”	22.00 Apel Jasnogórski
18.55 S. „Klan”	18.20 „Stacja Innowacja”		8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	22.20 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	18.45 „Polacy Światu”	7.00 „Był taki dzień”		23.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny.
21.30 S. „Ojciec Mateusz”	18.55 „W obiektywie Polonii”	7.02 „Wojna w eterze”	6.00 „Stara i Nowa Bazylika Świętego Piotra” film dok.	00.00 „Wędrowiec Polski”
22.30 „Sprawa dla reportera”	19.10 „Wilnoteka”	7.05 „Informacje kulturalne”	8.00 „Po stronie prawdy”	00.30 „Siostry na posterunku”
23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	19.30 „Informacje kulturalne”	7.20 „Było, nie minęło”	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	
00.10 „Magazyn kryminalny 997”	19.45 „Czym żyje świat”	7.45 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	6.00, 20.00 Fani czterech kółek
	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	7.49 S. „Wojenne dziewczyny”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
8.00 „Muzyczne poranki”	20.30 Wiadomości	8.30 „Okrasa łamie przepisy”	9.35 „Słowo życia”	10.00 Skarby z szopy
8.30, 23.00 „Informacje kulturalne”	21.10 S. „Trzeci oficer”	9.00 „Przyrodnik na tropie”	9.40 Reportaż	10.30 Walka o bagaż
9.00 „Eureka biblioteka!”	23.05 Polonia 24	9.25 „Tu wszystko jest Polską”	10.00 „Na zdrowie”	11.00 Morze złota
9.20 „Niedziela z...”	23.35 Koncert	9.50 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	10.20, 20.30 S. anim.	12.00, 13.00 Łowcy staroci
10.20 „Koko” komedia	00.30 S. „Leśniczówka”	10.10 „Był taki dzień”	10.50 Muzyczne chwile	14.00 Dom na piaskach
12.00 S. „Dom”		10.50 „Generał Anders i jego armia” film dok.	11.00 Informacje dnia	17.00 Skarby z szopy
13.35 „Altamira, korzenie sztuki” film dok.	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	11.50 „Dominum montes - góry Jana Pawła II” film dok.	11.15 „Rozmowy niedokończone”	17.30 Okazja na dom
15.20 „Akcja pod Arsenalem” dramat	8.10 „Jedziemy”	12.45 „W kotle historii”	12.00 „Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki” reportaż	18.00 Łowcy staroci
17.10 „Przeciwnictwa i pary: Legendarne hollywoodzkie pary”	8.50 „Agrobiznes”	13.15 S. „Chłopi”	12.25 „Myśląc Ojczyzna”	19.30 Jak to działa?
18.15 „Co dalej?”	9.00 „Jedziemy dalej”	14.10 „Standard doskonałości: Pokaz bydła” film dok.	12.35 „Przyroda i ludzie”	21.00, 22.00 Łowcy staroci
18.50 „Benefis - Hanny Banaszak”	9.20 „Minęła 8.”	15.10 „Taśmy Chromińskiego” film dok.	13.00 Rocznic	00.00 Nagi instynkt przetrwania
21.00 „Spragnieni miłości” dramat	10.10 „Minęła 9.”	16.00 „Był taki dzień”		
	10.40 Plan dnia	16.04 „Giganci historii”		
	11.30 Serwis Info Dzień			

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Przystanek slow food
8.20	Wilnoteka
8.35	Wojciech Cejrowski - bosy przez świat
9.30	S. anim. „Miś Uszatek”
9.40	Superkole ABC
10.00	Gra słów
10.25	Słownik polsko@polski
10.50	Niezłomni polskich kresów
11.20	Przyrodnik na tropie
11.45	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Okrasa łamie przepisy
13.00	Info Wilno
13.05	Wilnoteka
13.25	Goodbye Soviet Union
14.20	Dwoje i ich boje
15.10	S. „Ja to mam szczęście!”
15.35	Rola życia
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Na dobre i na złe”
17.15	S. „Klan”
17.40	S. anim. „Miś Uszatek”
17.55	S. „Uzdrowisko”
18.20	Unia kulinarna
18.40	Z historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.30	S. „Ranczo”
20.30	Wiadomości
21.00	„Wichry Kołomyj” dramat
22.45	Informacje kulturalne
23.05	S. „Ojciec Mateusz”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
00.20	Sport
00.30	„Dobre historie”
00.55	S. „Na dobre i na złe”
LRT TV	

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Najdziksze wyspy”
13.00	Podróż w czasie
14.00	Dzień dobry Litwo
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Moja piosenka
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Złoty umysł
22.45	„Błękitna głębia” film akcji
00.35	„Klient” dramat

6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Świeża krew”
11.00	Całuję. Ruta.
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	„Bez litości 2” thriller
23.25	„Bez hamulców” thriller

LRT | PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Nomeda przyszła w gości
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	„Podróżowanie w czasie”

8.30	Menora
9.00	Dzień dobry
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Zbliżenie
13.00	Zacznij od siebie
13.25	Młodzieżowy turniej finałowy Eurologi. „Žalgiris”- „Joventut”
15.30	Litewscy olimpijczycy
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	Drogi. Maszyny. Ludzie
17.05	Notatki przyrodnika
17.30	Eurologi przez LRT
17.45	Final Four Eurologi
20.00	Dzień Kultury
20.30	Eurologi przez LRT
20.45	Turniej koszykówki Eurologi. Finałowa czwórka
23.10	S. dok. „Dzkie wspomnienia ekipy filmowej”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00, 15.00	Serial anim.
7.45	„Gliny”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Nadzieja”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Kobieta niczyja”
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
17.55	„Talenty grillowe z Lidla”
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Piorun i magiczny dom” film anim.
21.15	„Wojna o planetę małą” dramat
00.10	„Deadly Due Date” thriller

6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 16.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.30	„Herb czy liczba”
11.35, 17.30	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Info dzień
18.30	S. „CSI Miami”
19.30	Wrestling
21.30	„Piekielna zemsta” thriller
23.40	„Śledztwo przed napaścią” film fab.

rytas tv

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Pierwszy raz. 60+
8.00	S. „Tajemnica”
9.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ochroniarz dzieci”
11.00, 21.25	S. „Cyganecka Lala”
12.00	„Wybieram się na studia”
12.30	Litewskie szkoły
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	„Od źródła do studni” film dok.
17.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	S. dok. „Azja 3600”
19.30, 23.00	Pół godziny z Valatką
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.30	Godzina TV Wolność

5.40	S. „Hawaii 5.0”
6.30	„Nagi instynkt

przetrwania”	
8.30	S. „Przekłęci”
9.00	„Przewodnik budowlany”
9.30	S. „Brutto i Netto”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatuś rządzi”
13.00	„Talenty Ameryki”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
17.00	S. „Anatomia prawdy”
18.30	S. „Brutto i Netto”
20.00	„Gliny”
21.00	Wiadomości
22.00	„Szpiedzy z sąsiedztwa” komedia
00.10	„Ocalenie” thriller

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Straż Przybrzeżna”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.55	S. „Telefon 110”
00.50	S. „Steirerblut”

TVP 1

6.10	S. „Dziedzictwo”
7.00	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
8.30	„Agape blisko ciebie”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans

polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 S. „Leśniczówka”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 „Zwierzęta budują”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 Jaka to melodia?
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.35 S. „Krucjata. Prawo serii”
22.35 „U Pana Boga w ogródku” komedia
00.40 S. „Kres niewinności”

TVP KULTURA

8.00 „Muzyczne poranki”
8.30, 23.20 „Informacje kulturalne”
8.55 „Co dalej?”
9.30 „Mazurki nad Wisłą”
10.10 „Akcja pod Arsenalem” dramat
12.00 S. „Dom”
13.45 „Legenda rocka”
15.05 „Rzeka” dramat
17.10 „Świat Alfonsa Muchy” film dok.
19.00 „Res Poloniae”
19.35 „Dziecko szczęścia - czyli Jeremi Przybora”
19.45 „Reminiscencje z Opola” koncert
21.00 „Dolina Bogów” dramat
23.45 „Eureka biblioteka!”
00.10 „Etgar Keret. To

się zdarzyło naprawdę” film dok.

TVP POLONIA

7.00, 23.05 „Polonia 24”
7.30 „Zakochaj się w Polsce”
8.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Stacja Innowacja”
12.30 S. „Ja to mam szczęście!”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „M jak miłość”
15.00 „Giganci nauki”
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim. „Król Maciuś Pierwszy”
16.45 S. anim. „Kulfon co z ciebie wyrośnie”
17.05 „Kulisy dobrego humoru”
18.00 Teleexpress
18.20 „Zakochaj się w Polsce”
18.55 „Polonia Express”
19.10 „Niezwykłe historie Biało-Czerwonych”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Czym żyje świat”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.15 S. „Na dobre i na złe”
22.10 S. „Na sygnale”
22.35 „Taka jak Ty”
23.00 „Zoom Polonii”
23.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”

TVP.INFO

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 „W Kontrze”
11.30 Serwis Info Dzień

13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20, 22.25 Serwis Info Wieczór
19.35 „O tym się mówi”
20.10 Info Kultura
20.15 „ALARM!”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Forum”
22.00 „W pełnym świetle”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

TVP HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Wojna w eterze”
7.05 „Informacje kulturalne”
7.20 „Było, nie minęło”
7.45 „Przystanek Historia”
8.00 S. „Wojenne dziewczyny”
8.45 „Okrasa łamie przepisy”
9.20 „Niezłomni polskich kresów”
9.45 „Był taki dzień”
9.49 „Tu wszystko jest Polską”
10.10 S. „Znak Orła”
10.40 „Przyrodnik na tropie”
11.05 „Był taki dzień”
11.09 „Monte Cassino. Ostatni Rozdział” film dok.
12.15 „Światło i szkło”
12.30 „Paleta dziejów”
12.45 „W kotle historii”
13.15 S. „Chłopi”
14.20 „Warszyc - inny wróg, cel ten sam” film dok.
15.00 „Pan Am - lot przez Pacyfik”
15.55 „Był taki dzień”
16.00 „Giganci historii”
16.45 „Wehikuł czasu”
17.15 S. „Siostry”
17.55 „Wojownicy

czasu”
18.15 S. „Wojenne dziewczyny”
19.10 „Tu wszystko jest Polską”
19.35 „Ex Libris”
19.55 „Był taki dzień”
20.00 „Informacje kulturalne”
20.15 S. „Korona królów”
20.40 „Taśmy Chromińskiego” film dok.
21.35 „Generał Władysław Sikorski” film dok.
22.15 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling-Grudziński” film dok.
23.10 „Tajemnice początków Polski”
00.45 „Polscy. Seryjni”

TRWA

6.00 „Pielgrzymi Bożego Miłosierdzia” film dok.
7.25 Muzyczne chwile
7.40 „Ze szkolnej ławki”
8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.40 „Słowo życia”
9.45 S. anim. „Przyjaciele i bohaterowie”
10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 „Jestem mamą”
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.25 „Głos Polski”
12.35 „Alternatywa dla programu In vitro”
13.00, 19.00 Modlitwa Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 „Pod Twoją Obronę”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Zrozumieć Antycywilizacje”
15.55 „Słowo życia”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „Mocni w wierze”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „7. sakrament”
17.40 „Prosto o gospodarce”
18.00 „Bôté ju jidą. Pielgrzymka Rybacka” film dok.
18.30 „Geopolityka”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Westerplatte Młodych”
20.00 „Warto zauważyć...”
20.30 S. anim. „Brat Franciszek”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzną”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 S. „Rodzina Połanieckich”
00.20 „Niedziela”
00.25 „Regał”
00.55 Święty na każdy dzień

Discovery CHANNEL

6.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Morze złota
12.00 Łowcy staroci
13.00 Łowcy staroci: renowacje
14.00 Nagi instynkt przetrwania
17.00 Skarby z szopy
18.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Fani czterech kótek
21.00 Ocalić dom
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Na sygnale
8.45	Rok w ogrodzie
9.05	Nowe spojrzenie
9.30	Tygiel
9.45	Smaki świata
10.10	S. „Różowy stół odkrywa świat”
10.25	S. „Urwisy z Doliny Młynów”
10.40	S. „Do przerwy 0:1”
11.10	S. „WOW”
11.40	S. „Plebania”
12.30	Wielcy Polacy, wielkie historie
13.30	Giganci historii
14.15	Wojciech Cejrowski - bosko przez świat
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Całkiem niezła historia
17.15	S. „Sukces jest kobietą”
17.40	Moda na język polski
18.05	S. „Remiza. Zawsze w akcji!”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Co się dzieje?
19.50	wojsko-polskie.pl
20.10	Kamperem po Południu
20.30	Wiadomości
21.00	„Braciszek” dramat
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Ranczo”
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Drogi. Samochody. Ludzie
6.30	Urodzeni w tym samym dniu
7.30	Moja piosenka
8.30	Nie mam tylu lat
9.00	Dzień dobry, Litwo

9.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Nowe dzieci w dziczy 2”
12.50	„Piosenka dla miłości. Mała z aplikacją” film dok.
13.45	S. „Endeavour”
15.15	Euromaxx
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	„Jestem muzyką”
23.00	„On i Ona” dramat
00.50	„Błękitna głębia” film akcji
LRT PLUS	
6.05	Filmy anim.
10.20	„Małolaty na obozie” komedia
12.10	„A Cowgirl's Story” film fab.
14.15	„Faceci w czerni” komedia
16.10	„Akademia Policyjna 6” komedia
17.55	W świecie zwierząt
18.30	Wiadomości
19.30	„Emotki” film anim.
21.10	„Jak Boss” komedia
22.55	„Millerowie” komedia
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Nie mam tylu lat
6.30	Dzieci Tysiąclecia
7.25	Złoty umysł
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy czystziej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Zeszyt wileński
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin

13.30	Gen ciekawości
14.00	Uwaga! Poszukujemy sztuki
14.30	Odblaski
15.00	Spacery
15.40	Młodzieżowy turniej finałowy Euroligi. Grupa B. „Žalgiris” - „Next Generation Select Team”
17.45	Litewscy olimpijczycy
18.00	„Ripka - litewski hokej” film dok.
19.00	Legendy. Dziś i na zawsze
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Imię: Carmen” dramat
22.30	„Baloise Session 2022” - „OneRepublic”
23.45	Gen ciekawości
00.15	Dziś na świecie (ros.)
00.40	„Klient” dramat
BTV	
6.00	Seriale anim.
9.00	„Na zdrowie!”
9.30	„Kuchenne historie”
10.00	„Smacznie aż strach”
10.30	„Pięćgwiazdkowe mieszkanie”
11.00	„Wzywamy lekarza!”
11.30	„Wróżby Kotryny”
12.00	S. dok. „Niedźwiedzia rodzina i ja”
13.05	S. dok. „Tajemnice Mekongu”
14.10	„Matylda” komedia
16.10	„Wciąż ją kocham” dramat
18.30	Wiadomości TV3
19.10	Gra „galvOK”
21.30	„Hotel w Mumbaju” dramat
23.55	„Aż do śmierci” thriller
BTV	
6.30	Infokomentarze

z Arnasem Mazetisem	
7.00	S. dok. „Wielka żywy skarb”
8.00	Ale numer!
8.30	Jedziemy!
9.00, 12.40	„Mania chomikowania”
10.00	„Jedziemy!”
10.30	S. dok. „Na Filipinach z Nigelem Mervinem”
11.35	S. dok. „Wielka żywy skarb”
13.40	„Wezwanie”
14.45	Bitwa ekstraserwów
17.00	Mistrzostwa LKL. Półfinał
19.30	„Maska”
22.10	„Na straży prawa” thriller
23.55	Wrestling
rytas.tv	
6.00	S. „Tajemnica”
8.00	W kierunku zrównoważonego rozwoju
8.30	Pytanko
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	Pierwszy raz. 60+
10.30	Czyste miasta - czysta Litwa
11.00	Stop linia
11.30	Anatomia mieszkania
12.00	S. „Ochroniarz dzieci”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.00	Tworząc Litwę
17.30	O przyjemnościach łaźni
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ochroniarz dzieci”
rytas.tv	
6.10	„Wojny

magazynowe”	
6.35	S. „Wykute w ogniu”
7.30	„Złoto Jukonu”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	S. dok. „Kacza dynastia”
11.30	S. dok. „Pory roku w amerykańskiej dziczy”
12.45	S. dok. „Gang z wyspy Lemur”
13.55	„The Challenge: Starcie eksów”
15.00	„Składaki z La Vegas”
16.00	„Wojny magazynowe”
17.30	„Licytacje”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Next Level Chef”
20.00	S. „Ostatni taniec”
21.00	Wiadomości
22.00	„1917” film fab.
00.25	„Sąsiedztwa” komedia
rytas.tv	
6.15	„Dziedzictwo obronne na Litwie”
6.45	„Rycerze wolności”
7.15	S. „Molf’ar”
8.20	S. „Straż Przybrzeżna”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Małżeństwo warte miliony”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	S. dok. „Pokochaj swój ogród”
14.35	„Zamieńmy się znanymi”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Profesor T.”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Isabelle i mężczyźni” dramat
TVP 1	

6.35 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”	familijny	16.30 Info Dzień (17.15 Info Kultura)	15.00 „Biały Dom od kuchni” film dok.	15.30 „Niedziela”
7.20 „Balans bieli”	15.05 „Eureka biblioteka!”	17.30 „Czym żyje świat Extra”	15.45 „Niezwykłe historie z pocztówek”	15.35 „Matusia” film dok.
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze	15.55 „Enter Enea Festival 2022”	17.45 Infomed	16.00 „Pan Wołodyjowski” film fab.	16.30 „Wierzę w Boga”
8.40 „Rok w ogrodzie”	16.45 „Teatr Telewizji”	18.00 „Teleexpress”	18.35 „Nie taka prosta historia”	16.50 „Procesja Maryjna na Ukrainie” reportaż
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”	18.50 „Do dzieła”	18.15 „Teleexpress Extra”	19.00 S. „Janosik”	17.00 Informacje dnia
9.20 „wojsko-polskie.pl”	19.20 „Zakazane zabawy” dramat	18.30 „Studio Wschód”	19.45 „Paleta dziejów”	17.10 „Historia PL”
9.45 „Pełnosprawni”	21.00 „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” komedia	19.00 Panorama	20.04 „Giganci historii”	18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”
10.15 „Sprawa dla reportera”	22.50 „Informacje kulturalne”	19.20 Serwis Info	20.45 „Ludzie w drodze” film dok.	18.25 Święty na każdy dzień
11.15 „Najpiękniejsze zamki Karyntii” film dok.	23.10 „Scena muzyczna”	19.30 „Kobięcym okiem”	21.00 „Informacje kulturalne”	18.30 „Nowa ewangelizacja”
12.15 „Fascynujące miejsca”	00.20 „Podglądacz” dramat	20.00 „Między słowami”	21.15 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	19.05 Informacje dnia
12.35 „Wiesz czy nie wiesz?”		20.30 Wiadomości	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	19.15 „Rozmowy niedokończone”
13.35 „Próba miłości” western	7.00 „Polonia 24”	21.00 Gość	23.40 „Tajemnice Archiwum”	20.25 Święty na każdy dzień
15.10 „Z pamięci”	7.30 „Giganci historii”	21.15 „Minęła 20.”	23.55 „Był taki dzień”	20.30 „Manna z nieba”
15.25 „Okrasa łąmie przepisy”	8.20 „Balans bieli”	22.00 „Nie da się ukryć”		21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
15.55 „Korona królów. Jagiellonowie”	8.55 „Pytanie na śniadanie”	22.15 „Śledczym okiem”	6.30 „Paweł VI. Papież czasów burzy” film fab.	21.20 Modlitwa różańcowa
18.00 Teleexpress	12.25 S. „Podróż za jeden uśmiech”	22.50 „W tyle wizji”	8.15 Muzyczne chwile	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”	13.30 S. „Tajemnica Sagali”	23.30 „W tyle wizji Extra”	8.25 „Wędrowiec Polski”	22.00 Apel Jasnogórski
19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	14.05 „Tacy byliśmy”	00.00 Info Wieczór	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	22.20 Informacje dnia
19.40 „Jaka to melodia?”	14.35 „Okrasa łąmie przepisy”		9.00 Informacje dnia	22.40 „Polski punkt widzenia”
20.30 Wiadomości	15.05 S. „Na dobre i na złe”	7.30 „Był taki dzień”	9.15 „Westerplatte Młodych”	23.00 „Oratorium o Św. Józefie” koncert
21.15 „ALARM!”	16.00 „Taka to robota czyli kabaretowy przegląd zawodów”	7.32 „Wojna w eterze”	10.00 „Cukierki Księdza Wali. Rzecz o Ks. Infułacie Czesławie Wali” film dok.	23.45 „Sekrety mnichów”
21.35 S. „Komisarz Alex”	17.00 „Kulturalni PL”	7.35 „Informacje kulturalne”	11.00 Informacje dnia	00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
22.30 „Nieobliczalny” film fab.	18.00 Teleexpress	7.50 „Piosenką przez historię”	11.15 „Retrospekcja”	00.30 „Pożegnanie bohatera. Śp. Kpt. Tadeusz Gajda ps. „Tarzan” reportaż
00.10 „Creed: Narodziny legendy” dramat	18.20 S. „M jak miłość”	8.00 „Sekrety mnichów”	11.20 „Marianie w Kazachstanie” film dok.	
	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2023”	8.15 „Saga prastarej puszczy”	11.35 „Słowo życia”	7.00 Jak to jest zrobione?
8.00 „Maanam i goście” koncert	20.10 „Informacje kulturalne”	9.05 „Był taki dzień”	11.40 „Polski punkt widzenia”	9.00 Fani czterech kółek
9.05 Informacje kulturalne	20.30 Wiadomości	9.10 „Wojownicy czasu”	12.00 „Kropelka radości”	10.00 Łowcy staroci
9.30 „Wydarzenia aktualne”	21.20 S. „Dom pod Dwoma Orłami”	9.40 „W kotle historii”	13.00, 19.00 Modlitwa Regina Coeli	12.00 Łowcy klasyków
9.55 „Tamte lata, tamte dni”	22.15 „Moja krew” dramat	10.05 S. „J Pana Boga w ogródku”	13.03 Informacje dnia	14.00 Łowcy staroci: renowacje
10.35 „Galeria sztuki na ekranie”	23.55 „Muzyczne NAJ”	10.45 „Żywe pomniki. Najstarsze drzewa w Polsce” film dok.	13.20 „Warto zauważyć...”	16.00 Zarobić na kamperach
11.40 S. „Parada oszustów”	00.30 „Polacy to wiedzą!”	11.10 „Nadmorskie miasta”	13.50 „7. Sakrament”	18.00 Obrońcy zabytków
12.45 „Mazurki nad Wisłą”		12.00 „Nowy początek. Jak wymyślono II RP”	14.20 „Ocalić od zapomnienia”	20.00 Sposób na remont
13.25 „Tomcio Paluszek” film	7.00 Serwis Info Poranek	12.25 „Z wieszaka historii”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	21.00 Graty Dereka Bieriego
	9.30 „W Kontrze”	12.50 „Śniadanie w Wannsee” film dok.	15.20 Muzyczne chwile	22.00 Niebezpieczny zawód świata
	10.15 „Salon dziennikarski”	13.45 „Na tropach prehistorii”		00.00 „Człowiek, który ukradł Puchar Świata” film dok.
	11.00 Serwis Info Dzień weekend	14.35 „Zobaczyć jak najwięcej – Dzieciaki”		
	16.00 Debata TVP INFO			

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Co się dzieje?
7.35	Przyroda-wędkarstwo-przyroda
8.00	S. „Na dobre i na złe”
8.45	S. „Remiza. Zawsze w akcji!”
9.40	Rodzinny ekspres
10.00	Detektyw Literka
10.10	S. anim. „Leo da Vinci”
10.30	Studio Raban
10.50	Ziarno
11.20	Weterynarze z sercem
11.45	Ewangeliarz Litewski
12.00	Transmisja Mszy Świętej
14.20	S. „Plebania”
15.10	Unia kulinarna
15.30	Niezłomni polskich kresów
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Stawka większa niż życie”
17.15	S. dok. „Historie Solecznickie”
17.40	Litwa nieoczywista
18.00	S. „O mnie się nie martw”
18.45	Szansa na sukces
19.50	Tygiel
20.05	Klub u redaktorów
20.30	Wiadomości
21.00	„Jańcio Wodnik” film obycz.
22.45	Informacje kulturalne
22.55	Sport
23.05	Hity wszech czasów
23.55	Tygiel
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Legends. Dziś i na zawsze
7.00	Weranda
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	To jest mój ogród

9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia
11.30	Mój najlepszy przyjaciel
12.00	S. dok. „Dzikie Indie”
13.00	S. dok. „Zimna jak lód odwaga”
13.30	S. dok. „Młody Montalbano”
15.15	Euromaxx
15.30	Wiadomości
15.45	Na tropach historii
16.45	Dajmy czadu!
18.00	Drogi. Maszyny. Ludzie
18.30	Wiadomości
19.00	Tydzień z Wiadomościami
19.30	Euroliga przez LRT
19.45	Final Four Euroligi. Finał
22.00	Euroliga przez LRT
22.30	„Pełnia życia” dramat
00.25	„Imię Karmen” dramat
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
11.25	„Z zaskoczenia” komedia
13.15	„Daleko jeszcze?” film fab.
15.10	„Kobiety w czerni” dramat
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Jack pogromca olbrzymów” film fab.
21.45	„Transporter: Nowa moc” thriller
23.40	„Zabójcza broń 4” komedia
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.30	S. „Theodosia”
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie. Prawostawie
11.00	Droga.

11.30	Menora
12.00	Świąteczne myśli
12.25	Młodzieżowy turniej finałowy Euroligi. Finał
14.45	„Rico, Oskar i złamanie serca” film fab.
16.30	Euroliga przez LRT
16.45	Final Four Euroligi. Mecz o 3-ie miejsce
19.00	Vilnius Mama Jazz 2022
20.30	Panorama
21.00	„Koncert u Marthy Argerich w domu”
22.00	„Ripka - litewski hokej” film dok.
22.55	„Dzień Wyzwolenia” film dok.
00.35	„Pełnia życia” dramat
RYTAS TV	
6.00	Seriale anim.
9.00	„Zagroda marzeń”
9.30	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Matki zwierząt”
13.05	S. dok. „Tajemnice Mekongu”
14.10	„Szesnaście życzeń” film fab.
16.05	„Polubić czy poślubić” komedia
18.30	Wiadomości TV 3
19.30	S. „Tangomani”
21.30	„Haker” dramat
00.10	„Wojna o planetę małą” dramat
BTV	
6.00	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	Mieszkam tu
8.00	Kolory lasu
8.30	Róg tura
9.00	Strongmani
10.00	„Jedziemy!”
10.35	S. dok. „Na

Filipinach z Nigelem Mervinem”	
11.35	S. dok. „Wielka Rafa Korolowa: żywy skarb”
12.45	„Mania chomikowania”
13.20	„Wezwanie”
15.00	„Bitwa ekstrasensów”
17.00	„Orzeł czy reszka”
19.30	„S. „FBI”
21.30	S. „Czarna lista”
22.30	„Egzekutor” film fab.
00.50	„Na straży prawa” thriller
RYTAS TV	
6.00	S. „Tajemnica”
8.00	S. dok. „Ludzie latarni”
8.30	Akademia wsi
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	W świetle koszykówki
10.30	Życie w biznesie
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Ochroniarz dla dzieci”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30, 21.30	24/7
17.30, 22.00	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	Kultura odpadów
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. „Na tropie zabójców”
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ochroniarz dzieci”
RYTAS TV	
6.10	„Wojny magazynowe”
6.35	S. „Wykute w ogniu”
7.30	„Złoto Jukonu”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	S. dok. „Na dwóch kołach.

Podróże”	
11.30	S. dok. „Pory roku w amerykańskiej dziczy”
12.40	S. dok. „Gangi z wyspy Lemur”
13.55	„The Challenge: Starcie eksów”
15.00	„Składaki z La Vegas”
16.00	„Magazynowe wojny”
17.30	Piłkarska Opibet A liga. „Šiauliai”-„Panevežys”
20.00	S. „Ostatni taniec”
21.00	Wiadomości
22.00	„3 sekundy” dramat
00.25	„NBA Action”
TVP 1	
6.15	„Dziedzictwo obronne na Litwie”
6.45	„Rycerze wolności”
7.15	S. „Molf’ar”
8.20	S. „Straż Przybrzeżna”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Małżeństwo warte miliony”
12.30	„Przyjęcia z Rachel Allen”
13.00	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Perła Whitstable”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.05	„Prestiz” thriller
TVP 1	
6.05	„Sprawa dla reportera”
7.00	Słownik polsko@polski
7.25	„wojsko-polskie.pl”
7.50	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze
9.00	„Tydzień”

9.25 „Okrasa łamie przepisy”	21.25 „Nevada Smith” western	10.50 „Woronicza 17”	14.10 „Świadkowie czasu - Podlaskie Madonny”	11.40 Film dok.
9.55 „Artur i Minimki” film anim.	23.45 „Informacje kulturalne”	12.00, 14.00, 16.15, 17.30 Serwis Info Dzień weekend	14.25 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	12.30 S. dok. „Tajemnice Watykanu”
11.50 S. „Maria z Nazaretu”	00.10 „Trzeci punkt widzenia”	13.00 „Czym żyje świat Extra”	14.50 „Chopin. Pragnienie miłości” dramat	13.00 Modlitwa Regina Coeli
12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 Modlitwa Regina Coeli)	00.50 „Dookoła świata z Camille’em Saint” koncert	13.30 „Nie da się ukryć”	16.45 „Przestrzeń pamięci”	13.15 „Papież Polak do rodaków”
13.55 S. dok. „Wodopój. Afrykańska oaza zwierząt”		16.00 „Za kulisami”	17.10 „Arsenał”	14.10 „Jan Paweł II - Brat naszego Boga” koncert
14.50 „Z pamięci”	7.00 „Giganci nauki”	17.00 „Okiełniamy wiary”	17.35 „Giganci historii”	16.00 „Wiesz - to też Polska”
15.00 S. „Komisarz Alex”	7.50 S. „Zmiennicy”	18.00 „Teleexpress”	18.20 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	17.00 Informacje dnia
15.50 „U Pana Boga za piecem” komedia	9.00 „30 lat dookoła świata, czyli jubileusz TVP Polonia”	18.15 „Teleexpress Extra”	18.40 „Próba mikrofonu” film dok.	17.10 Koncert życzeń
18.00 Teleexpress	9.40 „Doktor Murek” dramat	18.30 Teleexpress na deser	19.00 S. „Janosik”	17.45 „Polscy werbiści w Brazylii Centralnej”
18.40, 22.20 „Wiesz czy nie wiesz?”	11.20 „Ziarno - Salon piękności”	19.00 Panorama	19.45 „Biblioteka człowieka myślącego”	18.00 „Zostań żołnierzem RP”
19.40 „Jaka to melodia?”	11.50 „Słowo na niedzielę”	19.25 „Studio Zachód”	20.00 „Arrasów dzieje osobliwe”	18.15 Muzyczne chwile
20.30 Wiadomości	12.00 Msza święta z okazji 50. rocznicy święceń kapłańskich abpa Marka Jędraszewskiego	19.50 „INFO V4+”	20.25 Film dok.	18.30 „Sól Ziemi”
21.20 S. „Kres niewinności”	12.20 „Doktor Murek” dramat	20.05 „Głębia ostrości”	21.20 „Informacje kulturalne”	19.05 Informacje dnia
23.15 „Bezpieczna przystań” film obycz.	11.20 „Ziarno - Salon piękności”	20.30 Wiadomości	21.35 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	19.15 „Rozmowy niedokończone”
01.20 „Nieobliczalny” film fab.	11.50 „Słowo na niedzielę”	21.00 Gość Wiadomości	22.15 „Miejsce z historią”	20.30 S. anim.
	12.00 Msza święta z okazji 50. rocznicy święceń kapłańskich abpa Marka Jędraszewskiego	21.15 „Minęła 20.”	22.30 „Pan Wołodyjowski” film fab.	21.00 Informacje dnia
6.45 „Majewska - Korcz okrągłe 31 lat”	14.30 „Polki w Gruzji”	22.00 „Gdzie jest Pan Cogito?”	22.40 „Retrospekcja”	21.20 Modlitwa różańcowa
8.40 Uroczystość wyświęcenia cerkwi Hagia Sophia w Warszawie	14.55 „Muzyczne NAJ”	00.00 Info Wieczór	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
10.05 S. anim. „Cztery pory roku Leona”	15.15 S. „Zmiennicy”		22.55 „Wygrać z przeznaczeniem” reportaż	22.00 Apel Jasnogórski
10.45 S. „Szpital na peryferiach”	16.20 „Niedziela z...”	7.30 „Był taki dzień”	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”	22.20 Informacje dnia
11.55 „Trzeci punkt widzenia”	17.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”	7.32 „Informacje kulturalne”		22.40 „Retrospekcja”
12.30 „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” komedia	17.30 „Polacy to wiedzą!”	7.45 „Sekrety mnichów”	6.00 „Dar wiary”	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
14.25 „Wędrowiec Polski”	18.00 Teleexpress	8.00 „Oddałam Go Kościołowi” film dok.	7.00 „Jestem mamą”	22.55 „Wygrać z przeznaczeniem” reportaż
15.05 „Jakub Józef Orliński - Oblicza miłości” koncert	18.25 S. „M jak miłość”	8.50 „Działo się w Krakowie”	7.15 „Mocni w wierze”	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
16.30 „Młody duch tańca”	19.20 S. „Ja to mam szczęście!”	8.53, 13.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	7.45 „Regał”	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
17.10 S. „Parada oszustów”	19.35 „Co dalej?”	9.00 Msza grekokatolicka	8.15 „Człowiek bez twarzy” reportaż	
18.15 „Niedziela z...”	20.10 „Informacje kulturalne”	10.00 S. „U Pana Boga w ogródku”	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	7.00, 10.00 Jak to jest zrobione?
19.10 „Roman Lasocki przedstawia”	20.30 Wiadomości	10.40 „Działo się w Krakowie”	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	9.00 Fani czterech kótek
20.00 „Młody Tancerz Roku 2023” - półfinał	21.20 S. „Komisarz Alex”	10.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	9.00 „Słowo życia”	11.00 Łowcy staroci
	22.15 „Apollo z Bellac” spektakl	11.10 „Nowy początek. Jak wymyślono II RP”	9.05 „Polski punkt widzenia”	12.00 Skarby z szopy
	23.30 „Największe przeboje”	11.30 „Był taki dzień”	9.25, 20.25 Święty na każdy dzień	14.00 Walka o bagaż
	00.25 „Słownik polsko@polski”	11.35 „W kotle historii”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	16.00 Obrońcy zabytków
		12.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński”	18.00 Sposób na remont
	7.00, 11.00 Serwis Info Poranek	12.50 „Z wieszaka historii”	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	19.00 Zarobić na kamperach
	9.30 „W Kontrze”	13.20 „Wielki Kaukaz” film dok.	10.15 „Manna z nieba”	20.00 Wojny hotelowe
	10.10 „Magazyn śledczy Anity Gargas”		10.30 Msza święta z Jasnej Góry	21.00 Parker na złotym szlaku
			11.35 „Niedziela”	22.00 Napad od wewnątrz
				00.00 Ocalić dom

TVP WILNO	
7.00 Klub u redaktorów	
7.25 Było, nie minęło	
7.50 Starszaki	
8.15 Nowe spojrzenie	
8.40 wojsko-polskie.pl	
9.00 S. dok. „Historie Solecznickie”	
9.30 S. anim. „Różowy stół odkrywa świat”	
9.40 eMocje	
10.05 Gra słów	
10.25 Słowni polsko@polski	
10.50 Piosenka u Ciebie	
11.20 S. dok. „Dzika Polska”	
11.45 S. „Ranczo”	
12.30 Kuchnia dwudziestolecia	
13.00 Info Wilno	
13.05 Tygiel	
13.20 Moda na język polski	
13.45 Hity wszech czasów	
14.35 S. „Sukces jest kobietą”	
15.05 S. „Ja to mam szczęście!”	
15.30 Polacy na świecie	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Czas honoru”	
17.05 S. „Klan”	
17.30 Różowy Stół odkrywa świat	
17.45 eMocje	
18.05 S. „Barwy szczęścia”	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.45 Wielcy Polacy, wielkie historie	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Młody Piłsudski”	
23.45 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki	

Litewskiej	
6.02, 6.40, 7.07, 7.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
8.55 S. „Soko Leipzig”	
9.40 S. „Alpejscy detektywi”	
10.30 S. „Ostatni ślad”	
11.15 Euromaxx	
11.30 Kto i dlaczego?	
12.00 S. dok. „Najdziwsze wyspy”	
13.00 Kuchnia Beaty	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.15 S. „Z pamiętnika położnej”	
17.15 S. „Wszystko dla pań”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Historie rzeczy	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 forum LRT	
22.30 Wiadomości rowerowe	
23.00 S. „Wikingowie”	
	
6.00 Filmy anim.	
7.00 Pani chłopka	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „Świeża krew”	
11.00 KK2	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Miłosne potyczki”	
15.30 S. „Złoty chłopak”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Od...do...	
21.00 S. „Potrzebuję miłości”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Opancerzony” film fab.	
00.20 S. „Czarna lista”	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Urodzeni w tym	

7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Kuchnia Beaty	
8.30 Fokus	
9.00 Dzień dobry, Litwo	
11.30 „Co lepsze, sąsiedzie?”	
12.00 Zacznij od siebie	
12.30 Nieznani ludzie	
13.00 „Gen ciekawości”	
13.30 „Uwaga! Poszukujemy sztuki”	
14.00 Koncert życzeń	
15.35 „Litwa tańczy”	
15.50 S. „Ostatni ślad”	
16.35 „Encyklopedia Gustawa”	
17.05 „Dzieci tyściaćcia”	
18.00 S. „Górski lekarz”	
18.45 S. dok. „Pocztówki podróżnicze”	
19.00 Pole bitwy	
19.30 „Gintautas Umaras. Jedyny” film dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Filmy dok.	
23.05 „Ripka - litewski hokej” film dok.	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
	
6.00 Seriale anim.	
7.45 „Wciąż ją kocham” dramat	
10.00 S. „Mała wdowa”	
10.30 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Nadzieja”	
12.00 S. „Fragmenty życia”	
13.00 S. „Niewierna”	
14.00 S. „Kobieta niczyja”	
15.00 S. anim.	
16.00 Wiadomości TV3	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 W centrum uwagi z E. Jakilaitisem	
20.00 „Gorąco z TV 3”	
21.00 S. „Przekłęci”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	
22.30 „Zwyczajna przysługa” komedia	

BTW	
6.00 S. „Nieśmiertelny”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.25 S. „Toptun”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 S. „Wezwanie”	
11.35, 17.30 S. „Policja Chicago”	
12.30 S. „Nieśmiertelny”	
14.50 S. „Toptun”	
17.00 Dzień info	
18.30 Mistrzostwa LKL. Półfinał	
21.00 „Pasażer” thriller	
23.10 S. „Czarna lista”	
rytas.tv	
5.45 Bushido ring	
6.30 S. „Jasnowidz”	
10.00 24/7	
11.00, 21.25 S. „Cyganeczka Lala”	
12.00 „Wybieram się na studia”	
12.30 Akademia wsi	
13.00 Nowy dzień	
14.00, 0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 Litwa na żywo	
17.00 Trzymajcie się	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 S. dok. „Azja 3600”	
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Pytanko	
23.30 Trzymajcie się	
	
6.30 „Nagi instynkt przetrwania”	
8.30 „Autopilot”	
9.00 „Gazas dugnas”	
9.30 S. „Brutto i Netto”	
10.30 S. „Simpsonowie”	
11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	

12.00 „Talenty Ameryki”	
14.00 S. „Nagi instynkt przetrwania”	
15.00 S. „CSI. NY”	
16.00 S. „Hawaii 5.0”	
17.00 S. „Anatomia prawdy”	
18.00 S. „Brutto i Netto”	
20.00 S. „El Chapo”	
21.00 „Czas rozliczenia” thriller	
23.10 „To” dramat	
	
6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 S. „Nieśmiertelnik”	
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Major Crimes”	
15.00 S. „Anupamaa”	
16.00 „Zamieśmy się żonami”	
18.00 S. „Major Crimes”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Pacific Criminal”	
22.55 S. „Francuskie morderstwa”	
01.00 S. „Spirala”	
TVP 1	
6.10 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Wspaniałe stulecie”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Studio Raban”	
9.00 Wiadomości	
9.10 Kwadrans polityczny	
9.25 Informacje kulturalne	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.30 S. „Leśniczówka”	
13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	
13.40 „Magazyn Rolniczy”	
13.55 S. dok. „Wodopój.”	

Afrykańska oaza zwierząt"	7.00 „Polacy to wiedzą!”	17.30 „Rodzina i praca”	14.20 „Wojtyła. Śledztwo” film dok.	13.00 Modlitwa Regina Coeli
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	7.30 „Modlitwa o pokój”	17.40 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	15.35 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	13.03 Informacje dnia
16.00 Wiadomości	7.50 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”	18.00 „Teleexpress”	16.00 „Giganci historii”	13.20 „Śladami s. Heleny Majewskiej” reportaż
16.20, 21.15 ALARM!	8.00 „Smaki świata”	18.15 „Teleexpress Extra”	16.45 „Czas na dokument”	13.40 „Krzyżu Święty, nade wszystko!” Historia krzyża św. Jana Pawła II” film dok.
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	18.30 „O co chodzi”	17.15 S. „Siostry”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
17.05 S. „Dziedzictwo”	12.10 „Polonia Express”	19.00 Panorama	17.55 „Był taki dzień”	15.20 Muzyczne chwile
18.00 „Teleexpress”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	19.20, 22.35 Serwis Info Wieczór	18.00 „Tajemnice Archiwum”	15.30 S. „Rodzina Połanieckich”
18.20 „Jaka to melodia?”	13.00 Wiadomości	19.35 „O tym się mówi”	18.15 S. „Wojenne dziewczyny”	16.50 „Ma się rozumieć”
18.55 S. „Klan”	13.15 S. „Komisarz Alex”	20.10 Info Kultura	19.00 „Ex Libris”	17.00 Informacje dnia
19.25 S. „Leśniczówka”	14.05 S. „Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie...”	20.15 „ALARM!”	19.20 „Flesz historii”	17.10 „Sanktuaria polskie”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	15.00 „Apollo z Bellac” spektakl	20.30 Wiadomości	19.35 „Przestrzeń pamięci”	17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
20.30 Wiadomości	16.20 „Figu Migu na planecie Czochochras”	21.00 Gość Wiadomości	20.00 Informacje kulturalne	18.00 „Świadkowie”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.35 „Zwierzaki Czytaki”	21.15 „Minęła 20.”	20.15 S. „Korona królów”	18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Bydgoszczy
22.05 „Koncert życzeń” spektakl	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	22.00 „Nie da się ukryć”	20.40 „Polski kodeks honorowy” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
23.25 „Irlandia Północna - niekończąca się wojna” film dok.	18.00 Teleexpress	22.15 „Resortowe dzieci”	21.00 „Historia w postaciach zapisana”	21.20 Modlitwa różańcowa
	18.20 „Słownik polsko@polski”	22.50 „W tyle wizji”.	22.50 „Polska Norwida” film dok.	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
8.00 „Muzyczne poranki”	18.55 „Kamperem po Południu”	23.30 „W tyle wizji Extra”	23.40 „Działo się w Krakowie”	22.00 Apel Jasnogórski
8.30 „Informacje kulturalne”	19.15 „Polacy Światu”	00.00 Info Wieczór		22.20 Informacje dnia
9.00 „Co dalej?”	19.30 Informacje kulturalne	00.30 „W akcji”	6.30 „Benedykt XVI - skromny pracownik Winnicy Pańskiej” reportaż	22.40 „Polski punkt widzenia”
9.40 „Wędrowiec Polski”	19.45 „Czym żyje świat”		7.00 „Ze szkolnej ławki”	23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
10.20 „Zakazane zabawy” dramat	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	7.00 „Był taki dzień”	7.00 „Ze szkolnej ławki”	23.30 Film dok.
12.00 S. „Dom”	20.30 Wiadomości	7.02 „Wojna w eterze”	8.15 „Odpowiedzialni za Kościół”	00.00 „Ikona Miłości” film dok.
13.55 „Reżyserzy”	21.20 S. „Dom”	7.05 „Informacje kulturalne”	8.40 Muzyczne chwile	00.45 Muzyczne chwile
14.55 „Wąsy” film anim.	23.05 Polonia 24	7.20 „Był taki dzień”	8.55 „Poczet wielkich Polaków”	
15.00 „Colaholic” film anim.	23.35 „Z archiwum i pamięci”	7.27 „Było, nie minęło”	9.00 Informacje dnia	7.00, 20.00 Fani czterech kółek
15.25 „Tomcio Paluszek” film familijny	00.15 „30 lat dookoła świata, czyli jubileusz TVP Polonia”	7.45 „Marian na wojnie. Animowana historia Mariana Walentynowicza” film anim.	9.05 „Wieś - to też Polska”	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
17.05 S. „Czeskie śniadanie”		8.00 S. „Wojenne dziewczyny”	10.15 „Słowo życia”	10.00 Skarby z szopy
18.15 „Trzeci punkt widzenia”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	8.45 „Okrasa łamie przepisy”	10.20 Muzyczne chwile	10.30 Walka o bagaż
18.55 „Alfabet komediantów”	8.10 „Jedziemy”	9.10 „Przyrodnik na tropie”	10.30 S. anim.	11.00 Morze złota
19.35 „Podróż sentymentalna”	8.50 „Agrobiznes”	9.35, 11.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	10.55, 17.55, 0.40 Święty na każdy dzień	12.00, 13.00, 18.00 Łowcy staroci
20.25 „Jutro będzie futro”	9.00 „Jedziemy dalej”	9.45 „Tu wszystko jest Polską”	11.00 Informacje dnia	14.00 Gorączka złota: Biała woda
21.00 „Czas Apokalipsy” film fab.	9.20 „Minęła 8.”	10.15 S. „Znak Orła”	11.15 „Rozmowy niedokończone”	17.00 Skarby z szopy
23.35 „Informacje kulturalne”	10.10 „Minęła 9.”	10.40 „Generał Władysław Sikorski” film dok.	12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”	17.30 Tanie starożytne budowle
00.00 „Żelazny most” film fab.	10.40 Plan dnia	11.30 „Na tropach prehistorii”	12.30 „Gospodarcze filary Niepodległości”	19.30 Jak to działa?
	11.30 Serwis Info Dzień	12.20 „Polski kodeks honorowy” film dok.		21.00 Nagi instyunkt przetrwania
	13.00 Info Raport	12.45 „W kotle historii”		
	14.30 Serwis Info Dzień	13.15 S. „Chłopi”		
	16.30 Info Dzień	14.05 „Teatr lalek” film dok.		

21
maja

godz. 17.15

Historie Solecznickie

- Katarzyna Stachowska

Cykl przedstawiający społeczność
Polaków mieszkających w Solecznikach

Soleczniki, najbardziej polski rejon w Litwie, gdzie kultura i polska tradycja jest kultywowana od pokoleń.

To właśnie tutaj autorzy cyklu będą szukali niezwykłych historii i pasji ludzi.

Przyjrzymy się kolejnym polskim bohaterom na Litwie, którzy swe korzenie mają w oddalonym o 40 kilometrów od Wilna okręgu solecznickim.

tvpwilno@tvp.pl[@tvpwilno](https://www.facebook.com/tvpwilno)wilno.tvp.pl